

GOVERN BALEAR

**Conselleria de Medi Ambient,
Ordenació del Territori i Litoral**

DOCUMENTS TÈCNICS DE CONSERVACIÓ

II^a època, num. 3

PLA D'ÚS I GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA 1998-2002

DE LA RESTAURACIÓ A LA CONSERVACIÓ

**S'ALBUFERA
DE MALLORCA**
Parc Natural

Parc Natural de s'Albufera

** ADMINISTRACIÓ **

R/djic

GOVERN BALEAR

**Conselleria de Medi Ambient,
Ordenació del Territori i Litoral**

DOCUMENTS TÈCNICS DE CONSERVACIÓ

II^a època, num. 3

PLA D'ÚS I GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA 1998-2002

DE LA RESTAURACIÓ A LA CONSERVACIÓ

**S'ALBUFERA
DE MALLORCA**
Parc Natural

© Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral.

Textos: Servei de Biodiversitat i Parc Natural de s'Albufera.

Maquetació: Josep Maria Estarellas Torrens.

Impressió: Gelabert Arts Gràfiques.

D.L.: PM 2147-1998

INDEX

Introducció general	7
Directrius de l'organisme	7
Part 1: Descripció i avaluació del parc	9
Informacions generals	
1.0 Localització i límits	9
1.1 Estatuts	10
1.1.1 Situació legal	10
1.1.2 Mesures de protecció actual	10
1.1.3 Mesures de protecció complementàries	10
1.1.4 Servituds	10
1.1.5 Referència xarxes de conservació	11
1.2 Infraestructura de gestió disponible	11
1.2.1 Estructura i administració responsable del lloc	11
1.2.2 Equip implicat i responsabilitats	11
1.2.3 Infraestructures i edificis	11
Característiques físiques / abiòtiques	
1.3 Clima	13
1.3.1 Clima insular	13
1.3.2 Clima local i microclimes	13
1.4. Geologia i geomorfologia: característiques i processos	13
1.4.1 Geomorfologia	13
1.4.2 Litologia	13
1.4.3 Hidrologia	13
1.5. Sòls i processos edafològics	14
1.5.1 Inventari de sòls	14
1.5.2 Erosió	15
Característiques biològiques i ecològiques	
1.6 La flora: espècies rellevants	17
1.6.1 Plantes inferiors	17
1.6.2 Plantes superiors	17
1.7 La vegetació	17
1.7.1 Vegetació actual	17
1.7.2 Vegetació potencial	18
1.8 La fauna	19
1.8.1 Invertebrats	19
1.8.2 Peixos	19
1.8.3 Amfibis i rèptils	20
1.8.4 Aus	20
1.8.5 Mamífers	22
1.9 Biòtops, comunitats i ecosistemes (CORINE-biòtops)	22

Característiques culturals i socioeconòmiques

1.10	Utilitzacions humanes actuals de l'espai	23
1.10.1	Agricultura i ramaderia	23
1.10.2	Forestal	23
1.10.3	Caça i pesca	23
1.10.4	Educació i recerca	23
1.10.5	Residencial	25
1.10.6	Turística	25
1.10.7	Altres	28
1.11	Utilitzacions humanes perifèriques	28
1.11.1	Usos del sòl	28
1.11.2	Instal·lacions	29
1.11.3	Reglamentacions de planificació	29
1.11.4	Aspectes econòmics	30
1.12	Utilitzacions humanes anteriors	30
1.12.1	Arqueològiques	30
1.12.2	Històriques	30
1.12.3	Pre-turístiques	30
1.13	Elements paisatgístics i estètics	30
1.13.1	Anàlisi dels elements físics	30
1.13.2	Localització dels elements i sistemes paisagístics del parc	31
1.13.3	Prescripcions estètiques de gestió	34
1.14	Materials descriptius complementaris	34
1.14.1	Bibliografia	34
1.14.2	Cobertura cartogràfica	34
1.14.3	Cobertura fotogràfica	34
1.14.4	Fotografia aèria i teledetecció	34

Primera avaluació

1.15	Ecològica	34
1.16	Social i econòmica	35
1.16.1	Valor potencial	35
1.16.2	Directrius nacionals i autonòmiques	35
1.16.3	Dades disponibles i coneixença històrica	35
1.16.4	Possibilitats de gestió	35

Part 2: Els objectius del pla

37

2.1	Objectius finals per al parc	37
2.1.1	Mantenir o millorar les característiques d'importància internacional, autonòmica o insular	37
2.1.2	Identificació dels objectius primaris i secundaris	37
2.2	Condicionaments per a la gestió	37
2.2.1	Tendències naturals a l'espai i comarca	37
2.2.2	Tendències induïdes per l'home a l'espai i comarca	38
2.2.3	Planificació vigent	38
2.2.4	Propietat	38
2.2.5	Aplicabilitat de la gestió	38

Segona avaluació		
2.3	Efectes dels condicionaments sobre els objectius ideals	38
2.4	Potencialitats del lloc	39
Part 3:	Objectius operatius i prescripcions de la gestió	41
3.1	Objectius operatius	41
3.2	Estratègies de gestió	41
3.2.1	Tipus d'activitats cobertes per les estratègies	41
3.3	Programes de gestió al parc	41
3.3.1	Vigilància, manteniment i neteja	41
3.3.2	Ús públic i educatiu	42
3.3.3	Programa agropecuari	42
3.3.4	Seguiment	43
3.3.5	Publicacions	43
3.3.6	Aprofitaments	43
3.3.7	Prestació social i voluntariat	43
3.3.8	Formació de personal i reciclatge	43
3.3.9	Neteja de canals i síquies	44
3.3.10	Cooperació amb autoritats concurrents	44
3.4	Projectes	44
3.4.1	Area de conservació	44
3.4.2	Area d'ús públic	45
3.4.3	Area d'infraestructures i admó.	45
3.5	Selecció de prioritats	46
3.6	Plans de treball	46
Part 4:	Zonificació i normativa	47
4.1	Zonificació	47
4.1.1	Criteris de zonificació	47
4.1.2	Mètode de zonificació	47
4.1.3	Definició de zonificació	47
4.1.4	Directrius per a cada tipus de zona	48
4.2	Normativa	49
Part 5:	Exàmens dels resultats en relació amb els objectius	53
5.1	Avaluació / revisió	53
5.2	Avaluació dels resultats en relació amb els objectius (anual)	53
5.3	Balanç del pla d'ús i gestió (a 5 anys)	54
5.4	Revisió del pla	54
5.5	Auditoria	54

Annexos	55
----------------	-----------

Annex I: annex a la proposta de Pla d'Us i Gestió de s'Albufera	55
Annex II: avaluació execució projectes P.U.G. 1990-1994	57
Annex III: contribucions al Pla	59
Annex IV: Fitxes de projectes	61

Mapes	71
--------------	-----------

Qualificació a l'entorn del Parc	73
Propietats	75
Agropecuària	77
Afeccions d'infraestructures exteriors	79
Caps de bestiar (U.B.M.). Estival (previsió)	81
Zonificació del Parc	83

INTRODUCCIÓ GENERAL

El Pla d'Ús i Gestió del Parc és un document de referència que es redacta amb dues finalitats:

- Definir tècnicament els **objectius i mètodes de treball** que assegurin que la protecció legal del Parc s'apliqui per a la seva conservació, i facilitin el procés de presa de decisions dels responsables del parc i de la Junta Rectora.
- Facilitar als **visitants, usuaris i propietaris** del parc un document sintètic que faci explícits els drets i les obligacions de cadascú en relació amb aquest.

La tradició dels plans d'ús i gestió és llarga. Actualment, la seva formació està prevista a la Llei 4/89 d'espais naturals protegits, com ja ho estava ja a la derogada Llei de 1975; també és freqüent a la legislació d'altres països.

Malgrat aquesta tradició, no hi ha encara una definició normativa detallada del contingut i forma que convé que adoptin aquests plans, que en ocasions es redueixen a documents de caràcter filosòfic o doctrinal, amb una feble utilitat pràctica.

Aquest és un document sintètic i concret, elaborat a partir de les propostes de la Guia Europea per a la preparació de Plans de Gestió (EUROSITE, 1992), complementada amb la introducció de dos elements: la zonificació -què ens sembla una eina imprescindible per al correcte desenvolupament del pla- i la proposta de normativa, sense la qual un pla que afecti propietaris i usuaris perdria la major part de la seva aplicabilitat. L'esquema és similar a l'utilitzat al cas d'altres parcs de la CAIB.

DIRECTRIUS DE L'ORGANISME

La Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral té, al si del Govern de les Illes Balears, la responsabilitat de la gestió dels espais naturals protegits de la Comunitat Autònoma.

Aquesta gestió es basa en la definició de tres funcions complementàries que han d'acomplir els espais naturals protegits, què són les següents:

- I.- Conservar i restaurar els valors naturals i culturals propis de cada espai.
- II.- Facilitar, en la mesura en que és compatible amb el primer objectiu, l'ús públic (de lleure educatiu i científic) dels espais naturals protegits. I
- III.- Promoure la millor integració d'aquests espais a la realitat socioeconòmica comarcal i insular.

Si la primera funció resulta òbvia per a un espai natural protegit, les altres dues són igualment necessàries per assegurar la seva viabilitat a mig i llarg terminis. En efecte, els contactes home-natura són un dels objectius legals de la declaració d'espais naturals protegits especialment en el cas dels parcs; a la vegada l'ús públic justifica per a molts la dedicació de mitjans humans i materials de l'administració per a la seva conservació. Finalment, els espais naturals protegits no són entitats aïllades, sinó elements coherents dins un sistema territorial ordenat, i per tant hi han d'estar integrats, amb el reconeixement social i el desenvolupament de les funcions econòmiques que els són pròpies.

PART 1:

DESCRIPCIÓ I AVALUACIÓ DEL PARC

INFORMACIONS GENERALS

Aquest capítol és molt similar a l'equivalent del primer Pla d'Us i Gestió, amb una millora de la informació disponible, gràcies als nombrosos treballs de recerca realitzats a s'Albufera publicats o inèdits: de les 232 referències bibliogràfiques sobre s'Albufera inventariades fins avui, 155 són posteriors al 1987, any de declaració del parc i de redacció del primer pla.

Aquest capítol s'ha redactat com a informatiu, a dos nivells: el general, amb tipus de lletra normal i, en negreta, s'han destacat elements que considerem prescriptius, que són part de les disposicions del Pla.

1.0 LOCALITZACIÓ I LÍMITS

El parc natural de s'Albufera es troba situat al sector centre-occidental de la Badia d'Alcúdia, al NE de l'illa de Mallorca. El quadre següent resumeix algunes informacions geogràfiques:

Coordenades extremes

Lat: 39°45'40" - 39°49'00"N

Long: 3°03'30" - 3°08'30"E

Coordenades centrals

Lat: 39°47'36"N

Long: 3°06'26"E

Conca hidrogràfica

640 Km²

Extensió del parc

1.708,75 Ha

Perímetre

29,35 Km.

Costa

1.650 m

Cotes extremes

- 2 a 9,9 m

Cota mitjana

0,5 m.

Els límits del parc, segons els defineix el Decret de declaració, són els següents:

Límit NE:

Des de la desembocadura del Gran Canal cap al sud, seguint la línia de costa 75 m.; una perpendicular a aquesta fins a la carretera Alcúdia-Artà, carretera que se segueix fins als límits del puig U.P. nº 7, comuna de Sant Martí, la totalitat del qual queda inclosa en el parc, amb l'excepció del sector ocupat per les Casetes dels Capellans, delimitat pel camí que travessa el puig a l'altura del Km. 24,2 de la carretera esmentada.

Límit SE:

Des d'aquest punt quilomètric continua fins al SO per la partió meridional de les salines, seguint els límits de la parcel·la ocupada pel càmping "Platja Blava" amb el puig d'U.P. nº 7 i la carretera esmentada abans. Des d'aquest punt, el límit del parc continua per la partió del sector oriental del puig esmentat i l'inclou fins al Prat de s'Ardiaca, i seguint la línia de l'antiga conducció d'aigua de rec del marge SO de la zona humida, en direcció SE-NO.

Quan aquesta sèquia, en els terrenys de Ca n'Eixut, gira cap a l'oest, el límit consisteix en una perllongació de 100 m. cap al NO del traçat de la sèquia fins a la confluència amb el Camí de ses Puntes i des d'aquí, en línia recta fins a la confluència de la sèquia esmentada amb el canal de rec, el traçat del

qual continua fins a la sèquia des Polls, la totalitat de la qual, des de l'origen a la Font de Son Sant Joan, queda inclosa dins el parc.

Límit Oest:

El límit occidental del parc queda definit per la Sèquia des Polls fins al pont de son Carbonell i els límits de les propietats de la Comunitat Autònoma, ICONA i GESA (incloses dins el parc), fins a la carretera del Murterar.

Límit Nord:

La carretera del Murterar forma el límit septentrional del parc fins al límit del Centre d'Interès Turístic Nacional de "Las Gaviotas".

Límit Est:

Aquest límit se seguirà fins a la vorera oriental del canal del Mama o de "Las Palmeras", fins al Pont dels Anglesos, seguint pel marge esquerre del Gran Canal fins a la desembocadura.

Convé anotar aquí que, des de 1988 (data d'aprovació d'aquests límits) s'ha produït el delimitament del DPMT (probable), de la propietat de la CAIB a s'Albufera, així com la construcció de l'estació depuradora d'aigües residuals de Can Picafort-Platja de Muro. Aquests fets aconsellen una revisió dels límits del parc, que caldrà realitzar durant la vigència d'aquest pla.

1.1 ESTATUS

1.1.1 Situació legal

La zona afectada pel present document és PARC NATURAL per Decret de la CAIB de data 28.1.88, publicat el 14.2.88.

Tot el parc està inclòs en una ÀREA NATURAL D'ESPECIAL INTERÉS, que el desborda per l'Oest i el Sud, i limita en part amb una Àrea Rural d'Interès Paisatgístic, declarades per la Llei 1/1991 del Parlament Balear.

L'annex cartogràfic detalla els límits d'aquestes àrees protegides.

1.1.2 Mesures de protecció actuals

La protecció actual és la que es deriva de les normes esmentades i les que es deriven del Decret 89/1990 de 4 d'octubre, (normes referides al primer pla d'ús i gestió) i de l'O.C. 21809 on es regulen els aprofitaments cinegètics.

1.1.3 Mesures de protecció complementàries

Les mesures de protecció legal existents a l'interior del parc es consideren satisfactòries per a l'acompliment dels seus objectius.

Per contra, la protecció perifèrica, i en concret, la de la zona d'ANEI exterior, està pendent de la formació d'un pla especial, que permetria dotar el parc d'una zona perifèrica efectivament protegida. La promoció d'aquest pla especial ha de ser un dels objectius de la Conselleria, complementari al Pla de Gestió.

1.1.4 Servituds

Les servituds de fet sobre la propietat de la CAIB, i per tant, sobre el parc, són les següents:

En favor de GESA:

- 2 línies d'A.T. des del Murterar en direcció Oest.
- Línies de MT.- Línies de baixa.
- Servitud d'aqüeducte dels tubs d'entrada d'aigua de refrigeració de la central des Murterar.

En favor de "Fuente de San Juan SA":

- Línia d'aqüeducte sota el camí d'en Pep i dins terrenys d'Amarador, des del límit S de la propietat fins al NE.

Altres:

- Drets de pas per motius agrícoles o anàlegs en favor de distints particulars als camins d'en Pep i dels Polls.

1.1.5 Referència a xarxes de conservació.

- S'Albufera forma part de la Llista de Zones Humides d'Importància Internacional amparada pel Conveni de Ramsar, per acord del Consell de Ministres del Regne d'Espanya de 25/7/87.
- Zona Europea d'Especial Protecció d'Aus (ZEPA) de la Comunitat Europea des de 1988, i per extensió, de la xarxa NATURA 2000 CE
- Reserva biogenètica del Consell d'Europa, per acord del Comitè d'espais naturals d'aquest organisme de 1993, i
- Sistema europeu de Zones Naturals Agermanades (Eurosites), segons protocol signat a Rochefort-Sur-Mer (Bretanya) el 5/6/1987.

1.2 INFRAESTRUCTURA DE GESTIÓ DISPONIBLE

1.2.1 Estructura i administració responsable del lloc

El parc, segons el seu decret fundacional, ha estat gestionat i administrat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca, que ha transferit aquestes competències a la Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral al 1996. Està sota la responsabilitat de la Direcció General de Medi Ambient (Servei de Biodiversitat).

1.2.2 Equip implicat i responsabilitats

L'equip de gestió està integrat per:

- Director-conservador: exerceix les labors de direcció funcional del parc, planificació, supervisió i enllaç general amb la conselleria i amb la Junta Rectora. Dedicació mínima de 20 h setmanals.
- Agent del parc: responsable dels aspectes de vigilància i manteniment, i subsidiàriament, de les tasques de l'assistent tècnic. Dedicació exclusiva i residència al parc.
- Assistent tècnic, responsable de l'ús públic i conservació, i subsidiàriament, de les tasques de l'agent del parc. Cooperava amb la planificació. Dedicació completa. (Personal d'IBANAT)
- Monitors: (Recepció i atenció escolar i al públic). Actualment, l'equip és de dues persones amb dedicació completa i dues amb dedicació parcial (compartida amb altres parcs). Atenen la recepció, exposicions, botiga, itineraris escolars i visites guiades. Tenen assignada també l'estació meteorològica. (Personal d'IBANAT).
- Garriguers: Personal responsable de la vigilància de camp, control del bestiar i presa de dades naturalistes. Integrat per tres persones de dedicació completa (dos CAIB i un contractat per IBANAT).
- Equip de manteniment. Està integrat per dues persones, amb la tasca de manteniment d'infraestructures i petites millores, neteja d'instal·lacions i altres complementàries (Personal d'IBANAT).
- Equip complementari no permanent. En els darrers anys, ha estat integrat per un vigilant d'incendis de maig a setembre; un conductor de tanqueta d'octubre a març; i un peó de porta (auxiliar del monitor de recepció) els caps-de-setmana de primavera en què s'evita l'accés de vehicles al parc. (IBANAT).

1.2.3 Infraestructures i edificis.

Els únics edificis operatius es troben a sa Roca, i són:

- RECEPCIÓ. Restes de l'antiga fàbrica de paper, adaptats provisionalment a aquesta funció. Hi ha una sala de recepció, una dependència annexa oberta al públic (exposicions temporals), un magatzem-aula i uns excusats. La situació de l'edifici és insatisfactòria, i seria necessari renovar-lo o substituir-lo.
- CAN BATEMAN. Edifici restaurat, dedicat a exposició permanent i audiovisual. De recent restauració, està en excel·lent estat.

- CASA DEL PARC. Planta polivalent, utilitzada com a dependència de treball, residència de personal i de voluntaris, cuina i banys de personal. Bon estat, però cal reconsiderar els seus usos.
- CASA DE L'AGENT DEL PARC. Pis de la casa del parc, destinat a residència familiar de l'agent del parc. Estat satisfactori.
- CASA DE LES UNIVERSITATS. Les antigues boals i estables s'han recuperat com a edifici administratiu i cambres per a investigadors.

- MAGATZEM-TALLER. Edifici gran, de nau única, destinat als usos descrits. Vell i desbaratat, és funcional. Podria disminuir el seu impacte estètic amb una reducció de volum i altura, sense perdre funcionalitat.

Existeixen altres edificis menors (transformador, etc) que no tenen consideració rellevant.

Igualment, existeixen altres edificis en estat de ruïna, que seran considerats en altres punts del pla, amb proposta de demolició o recuperació, segons els casos.

CARACTERÍSTIQUES FÍSiques / ABIÒTIQUES

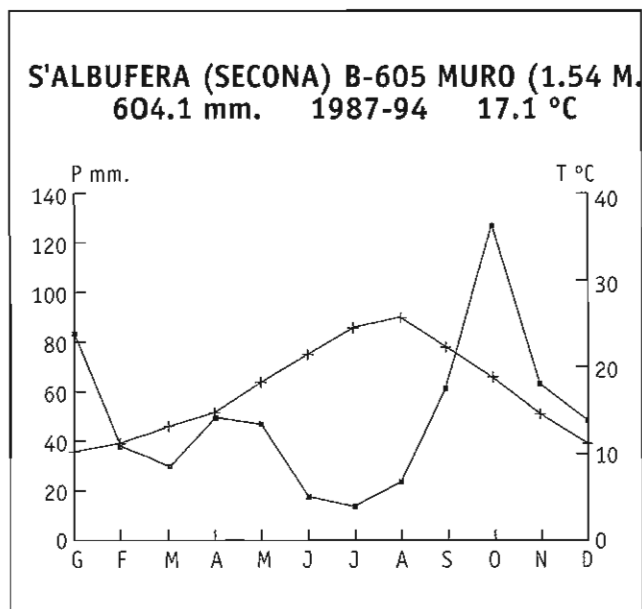
1.3 CLIMA

1.3.1 Clima insular

El clima de Mallorca és un clima mediterrani, de perhumit a semiàrid segons l'orografia, mitjana anual de 13 a 17°C., oscil·lació de 14 a 15, 5°C. i precipitacions de 350 a 1300 mm.

1.3.2. Clima local i microclima

Les particularitats del clima local i el microclima de s'Albufera es deuen a la seva topografia, la proximitat a la mar i la influència directa de la gran massa d'aigua del prat. Així, són de notar temperatures extremes més suaus (molts d'hiverns la mínima no davalla dels 0°).

1.4 GEOLOGIA: CARACTERISTIQUES I PROCESSOS

1.4.1 Geomorfologia

S'Albufera es troba al NE de la unitat del pla de Sa Pobla, geològicament és una cubeta subsident plena de materials sedimentaris dipositats amb posterioritat a la fase tectònica: Miocens, Pliocens i Quaternaris, que descansen sobre un zòcal Mesozòic i Terciari deformat tectònicament.

Morfològicament és una zona plana bordejada pels relleus que formen el zòcal abans esmentat, i per la restinga dunar, al litoral.

A una distància aproximada de 800 a 1000 m. de la mar afloren modestos relleus que han estat interpretats com una restinga pleistocena o pliocena: turons des Blat, de ses Puntes, des Ras, den Segura, sa Roca. Els darrers esmentats són els més antics, de calcarenites ben consolidades, mentre els primers son arenes pràcticament dunars i, per tant, els més moderns.

1.4.2 Litologia

Al parc dominen els llims o argiles al·luvials. La roca mare calcària i les calcarenites ben consolidades afloren a sa Roca, turons den Segura i des Ras, i són molt superficials al sector d'Amarador. Hi ha també afloraments de marès (que varen ser objecte de petits aprofitaments artesanals) al Comú de Muro. Quant a les arenes de les dunes interiors i costeres són totes elles organògenes, calcàries.

1.4.3 Hidrologia

S'Albufera rep aigües de diferents orígens: pluja, flux subterrani i, per flux superficial dels torrents.

La descàrrega de l'aquífer de Sa Pobla, té de lloc a través de s'Albufera subterràniament o bé a través de la línia de manantials que, paral·lels a la costa, alimenten s'Albufera.

Sembla que el temps de trànsit de les aigües en circulació dins l'aqüífer és de 2 a 20 anys.

- Aportaments pels torrents: drenen a s'Albufera els torrents d'Aumedrà - T. de Muro- i el torrent de la Massana - Sant Miquel- El primer, baixa dels Tossals Verds cap a Lloseta, passa pel Sud d'Inca cap a Llubí, Muro i finalment, s'Albufera. El Torrent de la Massana té tres afluents: Massanella, Campanet i Ses Ufanes.

Els torrents només entren en activitat quan hi ha pluges de forta intensitat. D'aquesta manera la xarxa torrencial té avingudes importants durant 24-40 h. dos o tres pics cada any. L'única excepció són ses Ufanes que aporten el major cabdal anual.

Cabdals mitjans:

UFANES	13	hm³/any
MASSANELLA	5-10	hm³/any
CAMPANET	3,6	hm³/any
SANT MIQUEL	2,4	hm³/any
AUMEDRÀ	5-10	hm³/any

La variació anual és molt accentuada, i en ocasions, els aportaments dels torrents poden ser estrictament nuls als anys més secs.

- Aportaments subterranis: Un nombre indeterminat de surgències d'aigua freàtica -ullals-, representen l'aportament d'aigua més important a s'Albufera: 15-20 hm³/any.

Alguns d'aquests ullals són d'aigua salobre i, tingueren el seu origen durant la formació geològica de s'Albufera. En aquests moments els cossos d'aigua salobre del subsòl s'han vists forçats a pujar pels diferents estrats a causa de la sobreexplotació que presenta l'aqüífer, aquest fet provoca la progressiva pèrdua de qualitat de l'aigua.

- Intrusions d'aigua marina: Els aportaments d'aigua marina dins s'Albufera no estan quantificats. L'aigua penetra bàsicament per s'Oberta, els cabdals són variables segons les "plenes" de la mar.

Tots aquests fets fan que s'Albufera es mantingui principalment pels aportaments de les fonts i

surgències d'aigua i únicament rep quantitats importants d'aigua quan hi ha avingudes dels torrents i de les sortides sobtades d'aigua de ses Ufanes.

Els nivells més baixos de l'aqüífer es presenten els mesos de juny, juliol i agost coincidint amb el règim de pluges i amb els bombejos de la zona.

L'aigua del parc presenta tendència a ser clorurada càlcica quan més propera es troba la costa, i augmenten les concentracions de bicarbonat càlcic a mesura que ens allunyem de la costa. Els continguts en clorurs augmenten de noroest -99,4 mg/l.- cap a sud i l'est arribant al valors màxims de -1700 mg/l.-, també presenta tendència a l'augment de cap a la mar. A la zona suroest i en la Font de Son Sant Joan, que es el centre de subministrament d'aigua potable de la zona, es troben concentracions de clorurs de l'ordre de 500 mg/l. En molts de punts les anàlisis químiques assenyalen augments molt importants de nitrats i sulfats, sobretot, els mesos estivals, procedents d'activitats agrícoles.

El seguiment hidrogeològic de s'Albufera s'ha intensificat molt en els darrers anys, amb mesures de nivells i determinades característiques químiques per part de l'equip del parc; i de seguiment informatitzat de l'aqüífer per la Junta d'Aigües, a més de distints treballs de recerca de la Universitat Politècnica de Barcelona.

És important notar que l'explotació del principal ullal, la Font de Sant Joan, s'ha intensificat en els darrers anys, duplicant-se la conducció a la zona turística.

La gestió de qualitat i quantitat de l'aigua, així com el seu flux, són activitats de gestió bàsiques i prioritàries, a considerar com un dels eixos fonamentals del Pla.

1.5 SÒLS I PROCESSOS EDAFOLÒGICS

1.5.1 Inventari de sòls

Estan poc desenvolupats i acusen l'acció de factors tals com la salinització i l'excés d'aigua dolça o salada. Es presenten sòls arenosos poc desenvolupats, recents

(franja dunar litoral, turons de ses Puntes) i sols hidromorfes, més extensos. Cal distingir els sòls veritables (aproximadament, a la distribució dels antics arrossars) i pseudosols, cúmuls de matèria orgànica i llims, amb fracció mineral minsa o virtualment inexistent. Hi ha també sòls al·luvials, de transició entre les marjals i la pròpia albufera.

Són pocs -si és que n'hi ha- els sols albuferers que no han estat afectats per l'excavació de canals, el terraplenat, el cultiu o l'aportament de material extern. Aquests processos artificials han malbaratat els sediments fins al punt que el potencial interès d'estudis fins de sediment -al menys als 30 o 40 cm superficials- no és viable.

1.5.2 Erosió

Entendrem aquí per erosió qualsevol procés de degradació edàfica.

El principal procés erosiu a què està sotmesa s'Albufera és el litoral. La platja és anormalment estreta, i les primeres dunes no existeixen, de manera

que es presenta una duna tallada, sense base, que es correspon a la poblada pels ginebres. A priori, es poden invocar distintes causes per aquesta situació: una regressió de la línia de costa provocada per un procés natural, o bé per un procés de desequilibri del perfil de la badia; també és possible que la neteja mecànica de la platja, la retirada de posidònia (alga) a tot temps i un excés de trànsit (l'hípic i el mecànic no han estat totalment eradicats) pugui contribuir al procés.

La resta del sistema dunar està afectat per processos d'erosió edàfica possibles a causa de la destrucció de la vegetació, allà on se n'ha produït.

La correcció de l'erosió de platja i dunes és una necessitat a considerar.

A la zona humida no hi ha processos erosius rellevants (es produeixen puntualment al peu d'alguna duna interior, per acció del bestiar o dels conills). Els malecons mantenen el seu perfil.

1.6 LA FLORA: ESPECIES RELLEVANTS

1.6.1 Plantes inferiors

En els darrers anys, s'han investigat les molles (14 espècies) i hepàtiques (4 espècies)², líquens (41 taxa)³ i, especialment els fongs⁴ de s'Albufera. Es compta amb treballs anteriors d'interès sobre macròfits aquàtics⁵. S'ha destacat pels especialistes la importància del parc per als fongs (71 espècies) i molt en especial de la barra dunar. L'existència de l'endemisme *Psathyrella halophila* és un valor a destacar. Els Rotllos, on es va col·lectar, mereix una conservació estricta per motiu d'aquesta raresa.

Igualment, s'ha destacat que l'existència de més de 50 briòfits al parc és una xifra relativament alta per les seves condicions. Aquesta riquesa relativa s'ha de tenir present a la gestió de la zona.

1.6.2 Plantes superiors

L'inventari florístic del parc compta amb 589 taxa⁶. Es tracta d'una notable biodiversitat per un indret de la seva extensió i característiques. Per altre banda, i en relació a les plantes aquàtiques i higròfiles, s'Albufera és l'única localitat balear per a diverses espècies. La barra dunar té un interès florístic molt gran, per la presència de l'endemisme *Thymelaea vellutina*, del Ginebró *Juniperus oxycedrus macrocarpa* (única localitat balear), d'orquídies i d'altres rareses.

Les espècies extingides es consideren *Trapa natans*, *Poligonum lapathifolium* i *Nimphaea alba*. Sols aquesta darrera ha estat objecte d'un assaig de reintroducció, que no ha estat exitós.

S'ha senyalat l'interès especial de tretze espècies del parc (*Juniperus oxycedrus*, *Cerathophyllum submersum*, *Myriophyllum verticillatum*, *Linum maritimum*, *Ranunculus aquatilis*, *Bardellia ranunculoides*, *Chamaerops humilis*, *Eleocharis palustris*, *Iris pseudacorus*, *Ophrys scolopax*, *Erianthus*

ravennae, *Imperata cylindrica* i *Orchis palustris*). Sols aquesta darrera és objecte de seguiment continuat⁷.

Cal considerar com a prescripció de gestió la conservació o recuperació de les espècies de la flora de major raresa. Un seguiment periòdic de totes les espècies de la flora és així mateix convenient.

1.7 LA VEGETACIÓ

1.7.1 Vegetació actual

La vegetació actual està dominada per les comunitats següents:

Vegetació de prat

- Comunitats de macròfits emergents d'aigües dolces. Constitueixen la massa més important de la vegetació de s'Albufera. Destaquen:

Phragmites communis (canyet)

Cladium mariscus (cesquera)

Typha sp. (bova)

Sembla haver-hi una correlació entre els sòls amb substrat inorgànic (submergit o no) i la presència de canyet; per contra, on el substrat és bàsicament d'arrels i llot orgànic, amb escassa capacitat portant, domina la cesquera.

- Macròfits submergits. Aquest conjunt de comunitats és de la més gran importància, ja que constitueix un element clau en l'ecologia tròfica de gran part de la fauna del parc, i reuneix, així mateix, una sèrie d'espècies d'elevat interès. Esmentem entre les principals espècies:

Enteromorpha intestinalis

Cerathophyllum sps

Ruppia cirrhosa

Chara sps.

Potamogeton sps.

- El bosc de ribera o galeria. Constituït, bàsicament per arbres, que creixen devora els grans canals. Destaquen dues espècies:

Ulmus minor (om)

Populus alba (poll blanc)

La població d'oms és especialment important ja que és de les poques poblacions europees no afectades per la grafiosi agressiva. La insularitat pot fer possible que el parc tingui un paper molt important per a la conservació de l'espècie a nivell europeu.

- Comunitats halòfites

S'instal·len a sòls parcialment o permanentment embassats per aigües salabroses. Destaquen:

Arthrocnemum glaucum (herba salada)

Obione portulacoides

Juncus sp. (diverses espècies de joncs)

Tamarix africana (tamarell)

Un factor ecològic extraordinàriament important, per que fa a la interpretació de la vegetació de s'Albufera, és el foc. La gestió tradicional de la vegetació, especialment en els darrers vint/trenta anys (quan es va deixar de segar canyet per a la producció de paper), ha estat per incendis de finals d'estiu o d'hivern, que són pràcticament d'impossible extinció a la massa de canyet i cesquera. Els efectes sobre aquestes plantes són de poca entitat, ja que rebroten perfectament i floreixen el primer any, però òbviament el foc destrueix altres vegetals, i en especial els arboris (tamarells, bosc de ribera). Aquesta comunitat està limitada pel foc. Fins i tot des de la constitució del parc hi ha hagut una regressió neta dels poblaments arboris per efectes del foc.

Vegetació dunar

Es troben, bàsicament, les comunitats típiques de la platja i barra arenosa. De vegades la intervenció humana ha influenciat la permanència o desaparició de certes comunitats.

- Comunitats psamòfiles: són les típiques d'arenals. Són característiques les espècies següents:

Agropyron junceum

Ammophila arenaria (borró)

Pancreatium maritimum (lliri de platja)

Eryngium maritimum (card marí)

Són residuals, quasi inexistent, pels usos i gestió de la platja.

- Comunitat de la garriga i pinar dunar. S'estén per tota la platja, fins a l'inici de la zona humida. Les espècies més rellevants són:

Pinus halepensis (pi)

Juniperus oxycedrus macrocarpa (ginebró)

Pistacia lentiscus (mata)

Erica multiflora (xiprell)

El ginebró, com hem indicat és exclusiu d'aquesta zona a les Balears.

Una comunitat simplificada de pinar pobla dunes fòssils a l'interior del prat. El seu origen artificial és molt clar, i provenen de sembres efectuades entre 20 i 50 anys enrera.

1.7.2 Vegetació potencial

La determinació de la vegetació potencial climàtica de s'Albufera no és simple ja que l'aiguamoll és un sistema transitori; a nivell teòric, el procés de seriació vegetal aniria acompanyat amb la retenció de sediments i una progressiva dessecació: el canyet aniria poblant-se de tamarells, i la cintura de bosc de ribera en colonitzaria els marges, amb una dessecació progressiva per donar pas a comunitats forestals típiques de la nostra latitud.

Si adoptem aquest apartat amb un criteri més obert, i considerem potencial la vegetació que pot resultar de la gestió de la zona, sembla evident que la supressió de focs i pasturatge proporciona un poblament progressiu de tamarells, com s'està produint a distints indrets del parc; per altra banda, les grans masses d'ínfima diversitat de canyet i cesquera sotmeses a l'acció dels herbívors es diversifiquen, i proporcionen un mosaic amb praderes de macròfits submergits, sense que la comunitat original desapareixi.

Entenem que la gestió del parc ha de ser prou diversa en la seva superfície per afavorir un mosaic complex amb àrees que es deixin evolucionar cap a tamarellar, boscs de ribera, canyissars i cesquera, i altres que es mantinguin a l'estadi de macròfits submergits, essent justament aquest complex la vegetació potencial de la zona.

Prescripcions de gestió sobre flora i vegetació:

- a) **La conservació de la flora s'ha de tenir present en els programes de pasturatges o altres que puguin afectar-la. La programació de pasturatge anual serà prèvia i concreta, i comptarà amb l'opinió dels botànics que treballen als programes de seguiment del parc.**
- b) **Es mantindran soques mortes i altres elements que incrementen la riquesa de plantes inferiors.**
- c) **Són prioritàries la vegetació de platja, de bosc de ribera i de duna.**
- d) **Es mantindrà un programa de seguiment de la riquesa de la biodiversitat vegetal.**

1.8 LA FAUNA: ESPECIES RELLEVANTS

1.8.1 Invertebrats

En els darrers anys hi ha hagut molta atenció sobre els invertebrats de s'Albufera, encara que repartida de manera heterogènia. Els grups sobre els quals s'ha treballat amb resultats d'interès són Odonats⁸, Ropalòcers⁹, Heteròcers¹⁰, Dípters de diverses famílies¹¹, Aràcnids¹², Coleòpters¹³, Rotífers i

Mol·luscs¹⁴. Per diversos grups, s'ha destacat pels autors corresponents l'interès especial de s'Albufera, sigui per espècies higròfiles diverses, sigui per la presència de rareses (molt en especial entre les papallones nocturnes) o d'endemismes.

És molt important destacar el fet de la rarefacció dels mol·luscs aquàtics, amb l'aparent extinció de distints taxa. La importància del fet, i el seu possible significat indicador, mereixen una atenció de gestió en els propers anys.

Se sap també de la presència d'una formiga endèmica, de la qual no hi ha dades recents.

Les localitats importants per invertebrats, que mereixen un manteniment de les condicions ecològiques, són les Salines de s'Illot i almenys una mostra extensa de canyissars i cesqueres des Rotlos.

Des d'un punt de vista totalment invers, cal destacar la proliferació estival de la formiga brasilera, *Myrmecormix humilis*, que ha requerit intervencions químiques als habitatges humans, i que és una amenaça per les espècies autòctones; i la presència de la plaga de processionària del pi, *Thaumetopoea phityocampa*, tractada amb *Bacillus turigiensis* i amb mètodes mecànics (talls de bosses o dispars), o de feromones. Aquesta darrera plaga no resulta especialment preocupant.

Prescripció per Invertebrats:

Durant la vigència del pla, s'elaborarà un catàleg dels invertebrats de valor conservacionista, entre els quals figuren els endemismes i *Selysiotthemis nigra* (Odonata). S'ha de confirmar la presència, i si s'obté informació rellevant per conservació, incloure-la al pla. Igualment, s'ha d'atorgar especial atenció als mol·lusc aquàtics.

1.8.2 Peixos

La fauna de peixos del parc és ben coneguda¹⁵. L'anguila, *Anguilla anguilla*, les llices, *Mugil sps.* i el llop, *Dicentrarchus labrax* són les més rellevants per l'interès dels pescadors. El moixó de moscard, *Gambusia affinis*, té igualment una gran importància ecològica, tant com a depredador d'invertebrats com

per ser espècie presa per diverses aus i altres animals. Una desena d'espècies marines penetra normalment a s'Albufera. La importància d'un contacte permanent i transitable de s'Albufera i la mar per a l'ictiofauna és òbvia.

Prescripcions sobre peixos:

És convenient afavorir l'increment de poblacions ictiques, assegurant el contacte amb la mar, una explotació mínima amb tendència a la supressió, excepció feta de l'aprofitament tradicional no professional de l'anguila per motius socials comarcals.

1.8.3 Amfibis i rèptils

No hi ha canvis recents del coneixement del grup ni de la seva importància. Convé recordar el paper ecològic important del granot, *Rana perezi*, afavorit per l'obertura d'aigües lliures; i l'interès biològic de la tortuga d'aigua, *Emys orbicularis*, de la qual s'ha detectat reproducció colonial¹⁶. L'interès d'aquesta darrera espècie és el major del grup. Seria igualment interessant conèixer la situació del calàpet, *Bufo viridis*, que havia estat abundant al cordó dunar; i eventualment, restaurar-ne les condicions que l'afavorien, si fos possible. Sembla que l'expansió de la Gambussia pot haver extingit l'espècie al parc.

Prescripcions sobre rèptils i amfibis:

- Les zones de nidificació colonial de tortugues d'aigua seran dotades de valla elèctrica entre els mesos de març a setembre.
- S'intentarà conèixer la situació actual del calàpet, i si és possible, restaurar-ne la població.

1.8.4 Aus

L'avifauna de s'Albufera, l'estat dels coneixements i la influència de la gestió del parc han estat objecte d'un treball recent¹⁷, que s'ha basat en gran quantitat de dades recopilades amb el seguiment específic de l'avifauna que es porta a terme pel personal del parc i col·laboradors. S'han quantificat 62 espècies

reproductores. Les que confereixen a s'Albufera una importància internacional queden reflectides al quadre 1. Entre parèntesi, població avaluada al parc, i a les columnes, el n.º. que dona importància internacional a l'àmbit respectiu.

Quadre 1

	CE	RAMSAR
<i>Botaurus stellaris</i> (5-10 parelles)		
<i>Ixobrychus minutus</i> (10-50 p)	10	10
<i>Ardea purpurea</i> (35-50 parelles)	25	25
<i>Netta rufina</i> (20-30 p)		
<i>Circus aeruginosus</i> (7-15 p.)	5	
<i>Porphyrio porphyrio</i> (10-50 p.)		
<i>Rallus aquaticus</i> > 200 p	200	
<i>Himantopus himantopus</i> 80 - 110 p.	5	50
<i>Acrocephalus melanopogon</i> > 250 p.		

Es interessant destacar que al 1990, en ocasió de redactar el primer pla, la llista era sols de 6 espècies, essent actualment de 9.

Destaca, per tant, la importància del parc pel grup dels ardèids (agrons), el gallfaver (una espècie reintroduïda durant la vigència del primer pla de gestió) i la boscarla mostatxuda.

Entre els estivals no reproductors, dues espècies més mereixen ser esmentades: el falcó marí, *Falco eleonorae* i l'àguila peixatera, *Pandion haliaetus*. Les dues depenen tròficament de s'Albufera. Les espècies hivernals (no sedentàries) són 41. Les gràfiques 1 a 3 indiquen l'evolució de l'hivernada d'alguns grups (Ardèids, Anàtides i Fotges, Corpatassa). És esperable que l'expansió de l'hivernada continuï alguns anys, però no indefinidament, ja que la capacitat tròfica de s'Albufera és limitada. Les baixes xifres inicials s'interpreten com una capacitat tròfica de s'Albufera molt limitada, en comparació amb altres aiguamolls mediterranis, limitació derivada de la baixa proporció d'aigües obertes o àrees d'alimentació disponible en el parc.

Hi ha, a més, un mínim de 56 migrants regulars al parc, i 55 d'irregulars, més 25 d'excepcionals. Les espècies que considerem com a nidificants extingides

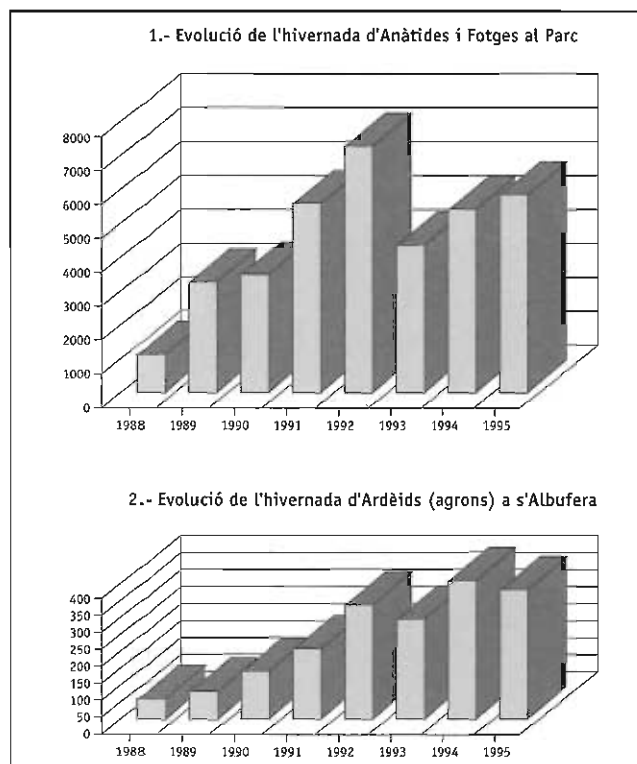
(possibles o segures) són *Phoenicopterus ruber*, *Fulica cristata*, *Burhinus oedicnemus* i *Locustella luscinioides*.

Netta rufina i *Porphyrio porphyrio* han estat reintroduïts amb èxit, i està en procés *Oxyura leucocephala*. Hi ha hagut recolonització o colonització espontània del bitó, *Botaurus stellaris* i de l'orval, *Nycticorax nycticorax*. S'espera que altres petits ardèids s'incorporin espontàniament als reproduïdors al parc.

Les pastures extensives de vaques i cavalls han beneficiat 34 espècies d'aus (de manera directa o indirecta), presentades a la taula 2.

Prescripcions per aus:

- Es mantenen els programes i projectes aplicats fins ara en benefici d'aquest grup, el biovalor més senyalat del parc.
- S'aplicaran les mesures més favorables a la boscarla mostatxuda: manteniment d'alt nivell d'aigua dolça, prevenció de foc sobre canyissars vells, mantenir o incrementar les vores de canals i crear clarianes dins del canyet des Rotlos. Així mateix, s'establirà un programa de seguiment a llarg termini, amb protocols de captura/recaptura i estudis de l'ecologia i distribució hivernal, l'aspecte menys conegut de l'espècie.

Taula 2

ESPECIES AFAVORIDES PER L'ACCIÓ DELS HERBIVORS

Ardea cinerea
Ardea purpurea
Egretta garzetta
Bubulcus ibis
Botaurus stellaris
Nycticorax nycticorax
Ardeola ralloides
Anser anser
Anas platyrhynchos
Anas clypeata
Anas penelope
Anas crecca
Anas querquedula
Circus aeruginosus
Falco tinnunculus
Fulica atra
Himantopus himantopus
Tringa erythropus
Gallinago gallinago
Lymnocyrtus minima
Philomachus pugnax
Limosa limosa
Numenius arquata
Tringa nebularia
Tringa glareola
Tringa ochropus
Actitis hypoleucos
Calidris minuta
Chlidonias nigra
Chlidonias hybrida
Larus ridibundus
Motacilla flava
Anthus spinoletta
Anthus pratensis
Saxicola torquata

1.8.5 Mamífers

El grup dels mamífers terrestres no presenta a s'Albufera un interès específic particular¹⁸, però sí una importància ecològica rellevant, en particular per l'abundància de rosegadors, preses per distints depredadors. El Mart (*Martes martes*), probablement, és present al parc, d'una manera ben atípica atesa la biologia de l'espècie. Pot ser afavorit mantenint alguns refugis favorables, igual que l'Eriçó (*Atelerix algirus*), de presència esporàdica. També s'han recollit observacions esporàdiques de Llebre (*Lepus capensis*)¹⁹. El Conill (*Oryctolagus cuniculus*) manté poblacions relativament altes en els pocs biotops que li són favorables. També és notable el fet de la coexistència de tres espècies de ratolí (*Apodemus sylvaticus*, *Mus musculus* i *Mus spretus*) al canyet, almenys durant una part de l'any.

Els Quiròpters presenten a s'Albufera un interès particular²⁰: hi és present la raríssima *Barbastella barbastellus*, desconeguda a cap altre localitat balear i raríssima a tot l'Estat; hi ha vuit espècies més i és probable la presència d'altres quatre. S'Albufera es

considera una localitat important per a aquest grup en el context insular, sobretot com a localitat d'alimentació. El manteniment i creació de refugis per a aquest grup ha estat proposat pels especialistes, i en part, executat.

Prescripcions per a mamífers:

- a) Reconeguda la importància de la zona per Quiròpters, es mantindrà un programa de seguiment i de protecció, amb l'habilitació de refugis, molt en especial en el moment de reforma o recuperació d'edificis.

1.9 BIOTOPS, COMUNITATS I ECOSISTEMES (CORINE-BIOTOPS).

Esquematzem a continuació les dades referides als ecosistemes més importants de la zona humida (no hi ha dades elaborades de la zona dunar), segons la caracterització estàndard europea (Corine-Biotops, CE).

Denominació	Notació CORINE	% cobertura
Cesquera, <i>Cladietum marisci</i>	53.31	49
Canyet innundat <i>Phragmitetum</i>	53.111	24
Canyet sec <i>Phragmitetum sec</i>	53.112	10
Canyet gegant <i>Phrag. maximus</i>	53.113	4
Joncars medit. <i>Juncion maritimi</i>	15.51	1
Salobrars <i>Arthrocnemion fruticosi</i>	15.61	1
Camèfits halo-psamòfils <i>Plantagionion crassifoliae</i>	15.53	0,5
Comunitats d'aigües lliures:		10,5
Praderies de caràcies, <i>Chara</i>	22.441	5
Id de <i>Potamogeton/Parvopotamion</i>	22.422	2,5
Id de <i>Ruppia/ Ruppion maritimae</i>	23.211	2,5
Aigües eutròfiques	22.13	0,5

CARACTERÍSTIQUES CULTURALS I SOCIOECONÒMIQUES

1.10 UTILITZACIONS HUMANES ACTUALS DE L'ESPAL.

1.10.1 Agricultura i ramaderia.

L'activitat agrícola, ha disminuït a les propietats privades incloses al parc, respecte de la situació al 1995. S'han abandonat algunes veles que es cultivaven al T.M. de Muro.

L'activitat de ramaderia s'ha incrementat si hi considerem inclosa la gestió d'hàbitats amb herbívors (Taula). No hi ha ramaderia a les finques privades del parc, excepció feta de pastura ocasional a la zona de s'Illot (Fundació Illes Balears) o immediates.

Any	Vacú	Equí	TOTAL
1990	51	12	63
1991	71	19	90
1992	71	21	92
1993	79	21	100
1994	84	21	105

(Dades posteriors disponibles a les memòries del Parc)

1.10.2 Forestal.

No hi ha hagut aprofitaments forestals, ni públics, ni privats, a l'àmbit del parc en els darrers cinc anys, excepció feta de canya i bova, amb 1 o 2 recol·lectors anuals.

1.10.3. Caça i pesca

Les taules recullen l'evolució d'aquests aprofitaments en els darrers anys.

Caça

Any	Autoritzacions	Peces ⁽¹⁾
1990/91	1	11
1991/92	4	-
1992/93	4	6
1993/94	1	6
1994/95	1	-

⁽¹⁾ Segons informe dels caçadors. % de fiabilitat desconegut.

Pesca

Permisos anuals esportius

	1994	1993
pescadors	116	129
permisos	129	191

Permisos mensuals esportius

	92	91	90
pescadors	159		
permisos	402	334	240

Anguila (industrial)

1994/95	214 Kg.
1993	385 Kg.
1992	556 Kg.
1991	526 Kg.
1990	291 Kg.

1.10.4 Educació i recerca

Activitats educatives.

El parc ha desenvolupat un programa dirigit als centres escolars, amb 26.000 usuaris (6 anys). Actualment es desenvolupen dos itineraris de natura: un a la zona humida del parc (adaptat a la Reforma Educativa i sota el nom "Coneguem s'Albufera") i l'altre a les dunes d'Es Comú. Els darrers anys s'ha desenvolupat un programa específic dirigit a les escoles de l'entorn del parc (Sa Pobla, Muro, Alcúdia i Can Picafort).

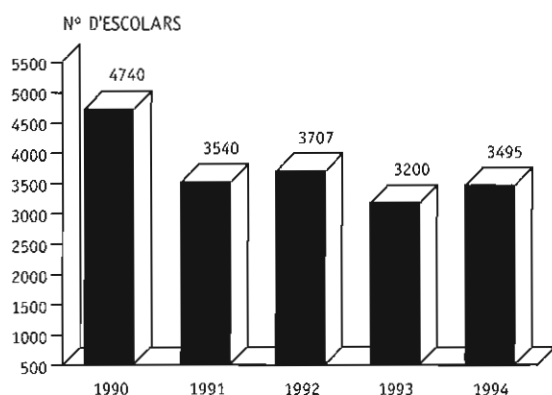
Unes 75 escoles participen cada any al programa amb prèvia concertació; cada cop són més les que visiten el parc sols amb els seus medis sense poder ésser ateses pels monitors (61 escoles el 1994). El servei de monitors (3 persones) està, per tant, desbordat considerablement.

També es realitzen cada any Camps de treball en col·laboració amb la D. G. de Joventut, estades escolars de caps de setmana i altres activitats amb escolars concertades.

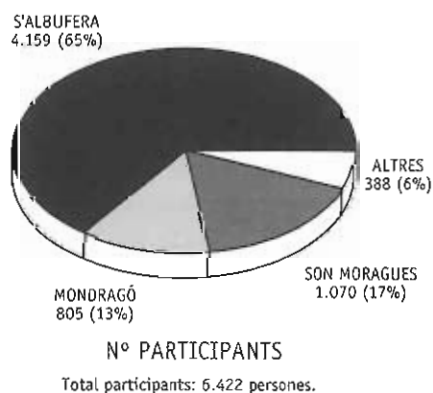
La tasca dels monitors es desglossa així (dades de 1994):

- Itineraris de natura concertats: 84 %
- Activitats educatives varies: 7 %
- Visites guiades de grups: 6 %
- Estades de natura i camps de treball: 3 %

PARC NATURAL DE S'ALBUFERA
Visites escolars guiades 1990-1994

ACTIVITATS DE L'EQUIP D'EDUCACIÓ
1994

S'avaluen en 4.500 les persones que participen anualment en les activitats educatives.

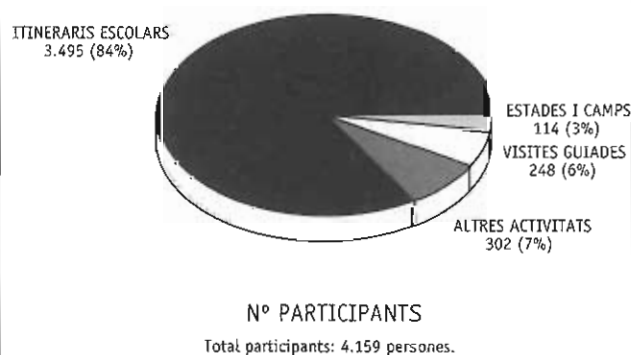
Prescripcions per a activitats educatives:

Mantenir la qualitat i prestació del servei educatiu, per la seva transcendència social.

Recerca

La investigació és fonamental per a la conservació, l'anàlisi de les dades i de les propostes dels investigadors per part dels gestors fan que les tasques de planificació i gestió dels ENP siguin harmòniques amb els diferents processos ecològics que afecten un espai concret, com més es coneix un espai més fàcil és conservar-lo. Els ENP, des de la seva dinàmica de planificació i gestió, posen a l'abast dels investigadors un ample ventall de propostes, donant facilitats (i qualche vegada finançament) i harmonitzant els projectes amb la reglamentació d'ús públic i conservació de l'espai. En el cas de S'Albufera, amb medis propis es realitza el seguiment ornitològic del parc i la resta d'actuacions científiques són conveniades, acordades o autoritzades a diferents institucions o investigadors. Les instal·lacions d'ús públic destinades a desenvolupar tasques científiques són escasses però han estat suficients per dur endavant interessants estudis moltes vegades amb el recolzament del personal del parc. Des del 1988 el parc natural de S'Albufera, com espai que abarca singulars

ACTIVITATS DE L'EQUIP D'EDUCACIÓ
A S'ALBUFERA - 1994

sistemes naturals i processos ecològics, ha estat subjecte de quasi 50 treballs d'investigació en diversos camps: ecologia, botànica, Hidrologia, hidrogeologia, zoologia, anàlisi espacial, història, agricultura, etc... A més de la Universitat de les Illes Balears han treballat al parc altres universitats i institucions científiques: Universitats de Barcelona i València, Consell Superior d'Investigacions Científiques, "University College" (London) Departament de Geografia Física de la Universitat d'Aberdeen (Escòcia), Departament d'Ecologia de la Universitat de Durham, "Edward Grey Institute of Field Ornithology" de la Universitat d'Oxford, el "Biological Imaging Centre" de la Universitat de Derby, etc... Cal destacar a part la tasca duta a terme per la fundació privada internacional Earthwatch, la seva secció europea (Earthwatch Europe) duu a terme des de el 1989 a s'Albufera un ambiciós projecte a llarg termini (10 anys) per determinar canvis climàtics i ambientals a nivell global (Conca mediterrània), utilitzant tècniques de recollida sistemàtica de dades, anàlisi de relacions ecològiques i teledetecció. Més de 30 investigadors i 200 voluntaris d'arreu del món (15 mallorquins) han donat suport en aquest projecte.

Prescripcions científiques:

Mantenir i potenciar els aspectes de recerca sobre el parc, atès el seu valor per a la biodiversitat, i de manera especial, en els casos de recerca aplicada a la conservació.

1.10.5 Residencial.

Els usos residencials de l'espai es limiten als propis del servei del parc, i al matrimoni que habita la caseta de Ses Puntes, a la propietat de la Fundació Illes Balears.

1.10.6 Turística.

El parc natural de s'Albufera és un exemple de presència de grans i diversos potencials turístics estacionals que suposen una alta pressió recreativa i condicionen la planificació del seu ús públic.

Al Parc Natural de s'Albufera la pressió turística ha crescut ràpidament (aproximadament, 100.000 persones visitaren el parc el 1994). El seu comportament dins la natura respon, bàsicament, a la moda generalitzada de "gaudir de la natura" amb un component inferior de turisme exclusivament naturalístic centrat a la primavera i a la tardor.

D'acord amb els resultats d'entrevistes realitzades als visitants, es detecten dues tipologies bàsiques d'usuaris:

En primer lloc, els naturalistes (afeccionats o professionals), procedents majoritàriament del Regne Unit o Centre-Europa i que visiten l'illa preferentment en primavera o tardor. Les seves estances trenquen el fenomen de l'estacionalitat turística i revitalitzen la despesa econòmica a l'entorn del parc. El seu nivell d'informació respecte al parc és alt.

En segon lloc, un altre grup es defineix amb claredat com a predominantment estival, relacionats amb la plena ocupació dels mesos de juny a setembre. Són turistes no informats ni avesats a utilitzar els espais naturals, majoritàriament pertanyen a la categoria dels turistes de "sol i platja". La seva motivació per visitar el parc respon quasi exclusivament a la curiositat.

Avaluem amb més de 50.000 places turístiques existents a la Badia d'Alcúdia (unes 10.000 situades a manco de 2 km. de l'entrada del parc). Aquestes places suposen unes estances anuals que poden superar fàcilment les 650.000. De cada cop detectem més grups i agències (britàniques i nòrdiques sobretot) que inclouen la visita al parc en el seu programa, moltes d'elles realitzen exclusivament viatges naturalístics.

El turisme naturalístic.

La tipologia d'aquest tipus de visitants els situa en la franja d'edat que va dels 40 als 60 anys, amb un poder adquisitiu mig/alt i amb forta tradició de visites a espais naturals i reserves, solen evitar allotjar-se a zones massificades preferint llocs més tranquils. Són visitants que repeteixen la visita i que tenen tendència a visitar l'interior de Mallorca i la serra (en cotxe de

lloguer majoritàriament). El nivell de despesa d'aquests no coincideix amb el de la resta, no fan ús massiu dels "snacks" ni de les discoteques, la seva tendència és l'autosuficiència (compres als mercats, artesanía, compres d'articles als parcs, etc...). Les xifres són significatives: Mallorca suporta unes 400.000 places turístiques i més de 4 milions de visitants, l'estada mitjana dels turistes a les Badies de Pollença i Alcúdia es troba a l'entorn dels 16 dies, l'oferta de places a aquestes zones és de unes 15.000 i 45.000 a l'estiu i de 3.000 i 15.000 en primavera respectivament. La facilitat d'accés, el sol garantit i ésser el lloc ideal per a unes vacances amb els amics i poder fer bulla són encara els valors que en primer lloc atreuen els turistes. Canviar aquesta tendència és una feina àrdua que implica a tota la societat mallorquina.

Amb tota seguretat el parc suposa un element clau a l'hora de plantejar l'augment de la qualitat de l'oferta turística en temporada baixa, d'acord amb la fenologia natural dels centres d'interès del parc cal remarcar el seu interès primaveral i autumnal. Juntament amb l'Albufereta, Ternelles, Bòcquer, Formentor i la Serra de Tramuntana en general, s'Albufera es converteix en un dels destins més valorats pel turisme naturalístic a Mallorca del qual es detecta un considerable increment.

Aquest context presenta un repte a la planificació de l'ús públic de s'Albufera: en pocs mesos (de l'abril al juliol) el parc canvia de cop els seus usuaris, es passa d'un turisme naturalístic fàcilment controlable i informable a un turisme massiu poc motivat i amb un clar desconeixement de la funció de l'espai natural. Hem detectat, en línies generals, que el respecte a la normativa del parc és més alt en els visitants de primavera que en els d'estiu.

	Primavera	Estiu	Total
Britànics	58,5%	15,5%	20,2%
Alemanys	5,7%	56,8%	33,6%
Mallorquins	31,6%	21,1%	34,0%
Altres	4,2%	6,6%	12,0%

Al 1994 prop del 60 % dels visitants del parc han estat estrangers, detectant-se un fort augment dels visitants alemanys (suposen el 60 % dels visitants estrangers). El percentatge de visitants estrangers al parc creix des de el 1990, passant del 48 al 50 % en tres anys. El descens en els visitants de les Illes s'ha manifestat als darrers tres anys.

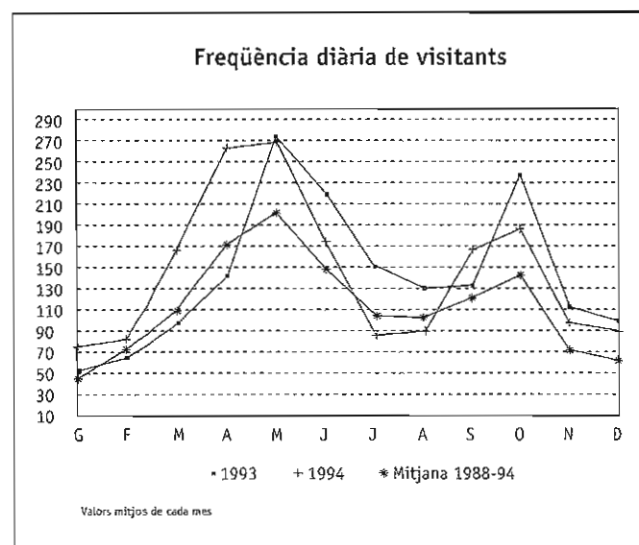
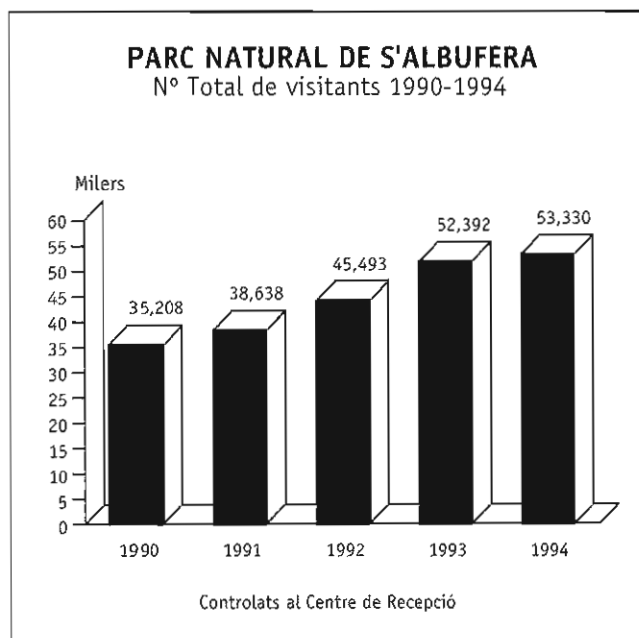
Prescripcions:

El Pla d'Us i Gestió del parc considera que l'ús turístic de l'àrea, en certa mesura, és compatible amb la seva conservació. El parc pot admetre dins del seu ús públic principalment el turisme bla (a vegades naturalista o científic) interessat a gaudir de la natura. El parc no és adequat per cap tipus de visita que suposi massificació, però pot facilitar les visites turístiques naturalístiques en èpoques de tardor, hivern i primavera. Es considera també que el parc ha d'oferir la informació especialitzada per al turisme naturalista, tant sobre el terreny com a determinats punts informatius claus (aeroport, oficines de turisme,...).

Nombre absolut de visitants.

La xifra mitjana de visitants/any del període 1988-1994 ha estat prop de 48.000 i el total s'apropa als 300.000. El parc ha superat el 1994 la xifra de 53.000 visitants, registrats al centre de recepció. Dins aquesta xifra no s'inclouen els usuaris de l'Àrea recreativa d'es Comú (unes 400 persones/dia a l'estiu). S'ha avaluat en un 15-20 % els visitants que no són comptats al centre de recepció (hores en què està tancat, accessos fora d'horari, visitants que no s'hi aturen, etc...). Incorporant a la xifra de visitants comptats al centre de recepció els usuaris de l'Àrea recreativa d'es Comú (uns 36.000 entre juny i agost) i afegint un 15 % al total pels visitants no controlats ens apropiem, pel 1994, als 100.000 visitants. (112.000) $\Delta 25\%$

Cal destacar que el 24 % dels visitants de les Illes han estat escolars i accediren al parc amb el programa educatiu. Així mateix, les visites escolars suposen durant el període el 10.3 % del total dels visitants. El parc ha acollit una mitjana de 4000 escolars/any entre 1988 i 1994.

Utilització de l'Àrea recreativa d'es Comú de Muro.

Les dades corresponen a la mitjana dels mostresjos estivals (juliol i agost) efectuats pels vigilants mòbils entre les 12 i les 14 h. Dels mostresjos podem constatar que unes 400 persones/dia utilitzen aquest espai de lleure a l'estiu. Hem de considerar que s'han comptabilitzat màxims de 252 cotxes aparcats, 700 persones a l'àrea recreativa i 732 a la Platja d'es Comú (mes d'Agost).

Cotxes aparcats: 70

Persones a l'àrea recreativa: 177

Persones a la platja: 320

L'àrea recreativa està dotada de taules, papereres, aigua potable, sanitaris, dutxa, àrea de lleure per a nins. El 1993 s'han eliminat els fogons i només es permet el foc amb aparells a gas. Existeix una zona d'aparcament delimitada amb pilons de fusta que tanca la zona dedicada a usos recreatius. Està previst instal·lar una mostra interpretativa sobre l'ecosistema dunar al lloc on abans hi havia els fogons.

La procedència dels visitants.

Es detecten canvis en la procedència dels visitants estrangers segons sigui l'estació de l'any. Molts visitants venen atrets per l'observació ornitològica durant la primavera i la tardor (la majoria britànics). Contràriament, durant l'estiu, predominen els visitants alemanys que tenen en el parc el lloc de les seves passejades. Cal remarcar que la procedència dels visitants britànics es majoritàriament de la Badia de Pollença o la resta de Mallorca; les zones turístiques properes al parc reben majoritàriament turistes alemanys (i francesos des de el 1993). Així, podem establir els següents paràmetres de procedència segons les estacions.

Freqüència i estacionalitat.

El parc té el seu màxim de visitants al mes de maig (seguit pels mesos d'abril i de juny). A la tardor es produeix també un increment de visitants (a l'octubre) força inferior a les xifres de primavera. La freqüència mitjana diària del període (1988-1993) és de 101 visitants/dia, essent de 125 el 1992. L'estacionalitat respon clarament a dos factors: l'afluència de visitants per motius ornitològics a la primavera i les visites escolars.

Cal remarcar que quan es produeix el màxim de visitants al parc (mesos d'abril i maig) gran part de la zona hotelera que envolta el parc no ha obert encara les seves portes, en canvi, a la Badia de Pollença la

majoria d'establiments ja romanen oberts des de Pasqua. La majoria de visitants que el parc té aquests mesos són britànics que es desplacen en cotxe i procedeixen de la zona de Pollença.

Pel que fa a la repetició de la visita al parc, i seguint les dades de l'enquesta primaveral un poc més del 50% dels visitants ja havien visitat el parc el mateix any, també el 50% l'havien visitat en anys anteriors. El 75% pensa repetir la visita aquest any (un 20% no ho pensa fer) i el 90% ho pensa fer també un altre any i només el 4% no ho pensa tornar a fer (un 6% no està segur).

A l'estiu ens trobem que un 75% dels visitants no havien visitat mai el parc, un 20% si ho havia fet i un 5% no vol contestar.

Grup d'edats.

Quasi el 60% dels visitants es troben en la franja dels 25 als 64 anys. Un poc més del 2% tenen manco de 5 anys. La resta es troben distribuïts de manera més o manco igual entre els grups 5-14 anys, 15-24 anys i 65 ó més.

Motius de la visita.

A les enquestes es recolliren tretze motius diferents a l'hora de condicionar la visita al parc. Els pes de cada motiu de visita és diferent segons els visitants siguin primaverals o estivals.

A la primavera el 55% (quasi tots britànics) dels visitants venen atrets per l'avifauna del parc ("birdwatching"), aproximadament al 13% els atreu la "història natural" de s'Albufera, quasi el 9% venen a veure plantes, el 6.5% venen a veure "el que és el parc" (la majoria són mallorquins), el 16.5% presenta ja diverses motivacions (plaure, fotografia, pau i quietud, per passar el temps o caminar, per curiositat, per culturitzar-se, per veure papallones, per veure rèptils i amfibis).

A l'estiu, quasi el 59% dels visitants entren per veure "el que és el parc" (la majoria són alemanys), el 16.5% es senten atrets per l'avifauna del parc, el 7% venen a passejar, i el 17.5% comenta altres motius o no contesta (la majoria).

Tipus d'allotjament del visitant.

Els visitants primaverals fan majoritàriament la seva estada de vacances a un hotel (68.4%), un 23.3 % utilitza un apartament llogat, el 3.2% un hostal, el 2% està amb uns amics, un 1.5% ha llogat una casa individual. A l'estiu el 62.3 % realitza la seva estada a un hotel, el 17.5 % utilitza un apartament o un apart-hotel i el 20 % no vol contestar la pregunta.

1.10.7 Altres.

No hi ha altres usos rellevants que no hagin estat descrits en apartats anteriors.

1.11 UTILITZACIONS HUMANES PERIFÈRIQUES

1.11.1 Usos del sòl

Els usos perifèrics del sòl entorn del Parc es poden resumir així:

Est. Turisme estival intensiu, d'abril a octubre. Residencial i recreatiu.

Nord. En part, turístic ("Las Gaviotas", "Los Patos", Es Fogueró, etc.), industrial (Central des Murterar) i agrícola semi-intensiu (cultius i cultius abandonats des de Biniatria a Cas Biscaí)

Oest. Tot el sector, agrícola intensiu de règim, separat del parc per cultius abandonats, invadits de canyet, per l'atomització de la propietat.

Sud. Es el més variat: inclou usos turístics o residencials (caseta dels capellans; càmping), de serveis (depuradora de la Platja de Muro i Can Picafort), suburbials (dipòsit d'escombres) cultius abandonats, cultius en actiu, explotació d'aigua (Font de sant Joan).

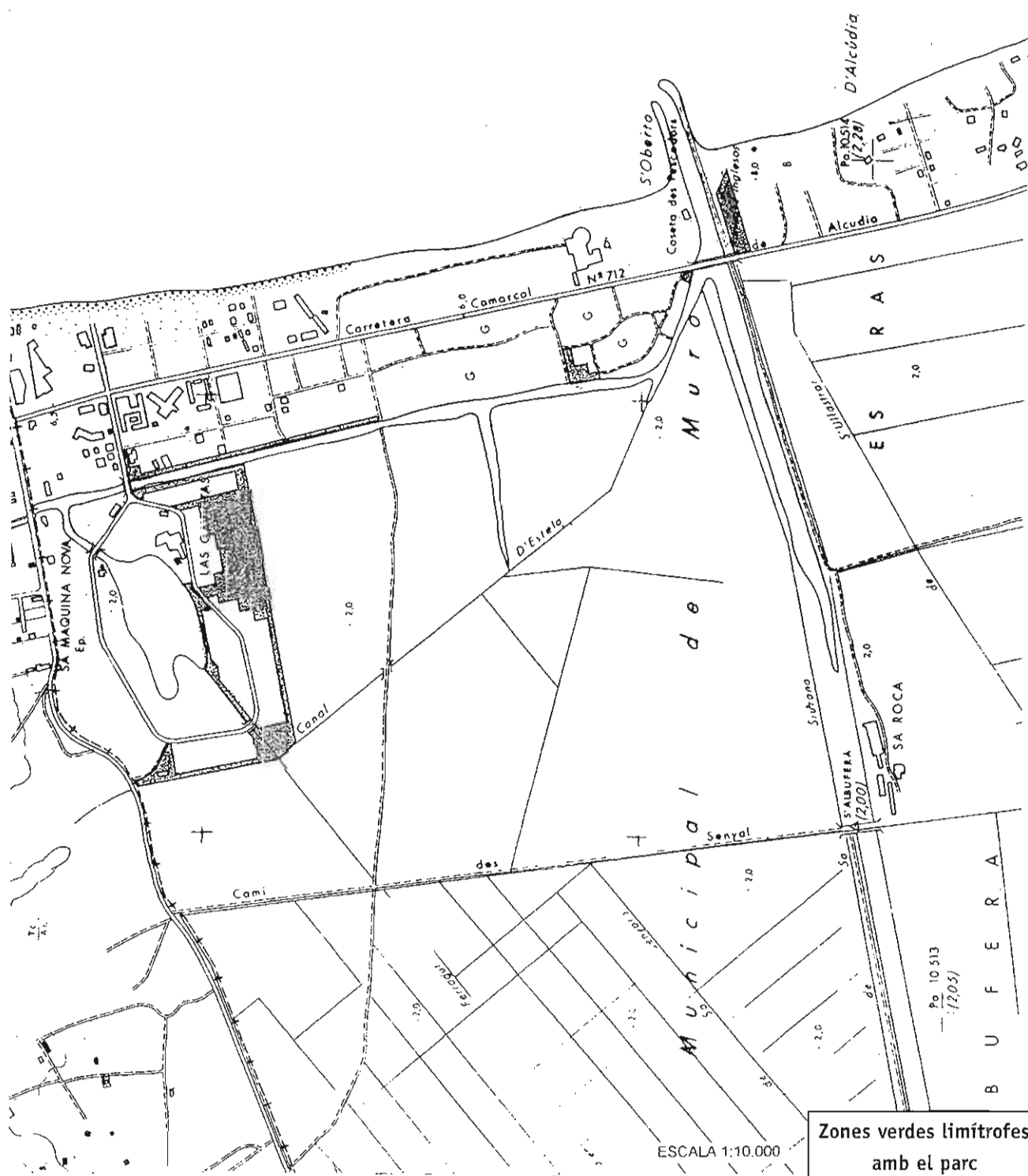

1.11.2. Instal·lacions

El croquis de la pàgina 67 reflecteix les instal·lacions perifèriques més importants, dignes de ser considerades en el context del pla.

1.11.3 Reglamentacions de planificació

La zona està afectada pel Pla General Municipal de Muro i NNSS de Sa Pobla. El plànol de la pàgina 61 senyala les qualificacions del sòl limítrof del parc, inclòs el d'Alcúdia. Es important destacar l'existència d'un conjunt de zones verdes limítrofes amb el parc que es grafien a continuació.

1.11.4 Aspectes econòmics

S'han assenyalat ja, en els punts anteriors. Les rendes generades per la zona costera (usos turístics) són, evidentment, molt superiors a la resta de les considerades.

1.12 UTILITZACIONS HUMANES ANTERIORS

1.12.1 Arqueològiques

No existeix cap jaciment arqueològic inventariat a l'interior del parc. Recentment, s'han descobert dues edificacions de factura molt arcaica, pendents d'estudi i descripció.

1.12.2 Històriques

Considerant històriques les instal·lacions o construccions anteriors a 1900, val la pena destacar: Canals anteriors a l'obra anglesa: Ullastrar, Ferragut, Sèquia torta, Pujol,... Obra anglesa: Sol, Ciurana, Gran Canal, Ponts de Ferro. Ponts de Sa Roca. Edificacions. Canal Riego.

1.12.3 Pre-turístiques.

Tota la resta d'edificacions del parc és pre-turística: edifici de recepció, camins, etc.

1.13 ELEMENTS PAISATGÍSTICS I ESTÈTICS

La topografia i característiques del parc de s'Albufera no resulten favorables a la formació de paisatges espectaculars o panoràmiques de gran amplitud. En poques paraules: s'Albufera no és un parc paisatgístic, a diferència dels parcs litorals o de muntanya. Per altre banda, la proximitat de grans edificis turístics i de la central elèctrica des Murterar genera un impacte estètic directe, accentuat per la inexistència de relleus entre aquests embalums i la major part de les àrees del parc.

Aquestes consideracions no s'han d'entendre com un desinterès dels aspectes estètics del parc, sinó al contrari: la seva limitació i la importància dels impactes externs fan molt necessària una cura extrema d'un recurs reduït.

Per al desenvolupament d'aquest apartat procedirem a una anàlisi dels elements físics, tant positius com negatius, que incideixen a la percepció del parc; a un estudi de localització dels elements i sistemes paisatgístics i, finalment, a la formulació de les convenients prescripcions estètiques de gestió.

1.13.1 Anàlisi dels elements físics

Considerem com a elements paisatgísticament positius els següents:

- Extensions de vegetació natural
- Extensions d'aigua
- Platja
- Arbres aïllats
- Arbres de ribera
- Masses forestals
- Edificacions de volum reduït i caràcter tradicional o històric
- Ponts
- Camins no pavimentats
- Sons naturals.

Els elements que suposen una distorsió estètica, i que seran apreciats negativament per la major part dels visitants seran els següents:

- Edificis que trenquin la línia d'horitzó
- Ruïnes i edificis en mal estat
- Escombres
- Línies elèctriques
- Vehicles
- Carreteres
- Presència humana massiva
- Senyalització
- Valles i barreres
- Emissions sonores no naturals

La qualificació anterior és simplista i de caràcter molt general. No falten visitants que consideren més estètic un camí pavimentat, i antiestètica la massa monòtona de canyet i cesquera. Igualment, un element positiu pot esdevenir objectivament negatiu,

o viceversa; per exemple, si l'aigua d'un canal queda embassada i arriba a l'anòxia, fermenta i pot ser estèticament repugnant. *At sensu contrario*, una senyalització cuidada i dissenyada correctament és un element de distinció i prestigi, que pot ser apreciat pels visitants.

La gestió estètica i paisatgística del parc ha de tendir a preservar tots els elements positius, i estalviar els negatius o, almenys, la seva incidència. Qualsevol element d'aquesta segona categoria, existent o inevitable, hauria de ser dissenyat de manera que l'impacte estètic sigui el més reduït possible.

1.13.2 Localització dels elements i sistemes paisatgístics del parc.

Tractem ara unitats d'una certa homogeneïtat, de les quals s'exposa el seu caràcter natural, seminatural o artificial; s'enumeren els valors existents, els impactes que l'afecten i les millores que s'hi poden introduir.

Considerarem els següents:

S'OBERTA	<u>Caràcter:</u>	Artificial.
	<u>Valors:</u>	Contrast mar-canal. Alta diversitat.
	<u>Impactes:</u>	Directes i forts dels edificis immediats. Us estival.
	<u>Millores possibles:</u>	Netejar pinar. Planificacions al malecò. Restauració del perfil dunar.
CAMÍ D'ACCES	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Arbrat lateral. Canals immediats. Passeig molt utilitzat.
	<u>Impactes:</u>	Casetes "Valencianes".
	<u>Millores possibles:</u>	Completar carril peatonal. Millorar vegetació arbòria. Retirar casetes "valencianes".
SA ROCA	<u>Caràcter:</u>	Artificialitzat.
	<u>Valors:</u>	Edificis històrics. Passeig.
	<u>Impactes:</u>	Aparcament.
	<u>Millores possibles:</u>	Millora de barreres i tancaments. Disminuir impacte de magatzem i porxos.
CAMÍ SES PUNTES	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Elements arquitectònics. Passeig. Dunes fòssils.
	<u>Impactes:</u>	Camí en mal estat. Vistes dels hotels d'es Braç/s'Oberta.
	<u>Millores possibles:</u>	Reforma del camí. Millora de tancats i barreres. Tancament sistema dunar. Repoblació en galeria.
CAMÍ DES SENYALS	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Passeig. Elements arquitectònics.
	<u>Impactes:</u>	Es Murterar. Vistes dels hotels de "Las gaviotas". Camí en mal estat. Restes de ruïnes. Rotures C. Riego.
	<u>Millores possibles:</u>	Reforma camí. Repoblació en galeria. Pantalles visuals.

CIBOLLAR	<u>Caràcter:</u>	Natural.
	<u>Valors:</u>	Vegetació variada, miralls d'aigua.
	<u>Impactes:</u>	Malecons canonades d'es Murterar. Estesa elèctrica. Edificis perifèrics. Abocaments urbanització i fems al Canal d'en Mama.
	<u>Millores possibles:</u>	Retirada estesa elèctrica. Repoblació malecons (pantalles visuals). Eliminació abocaments i neteja.
COLOMBAR:	<u>Caràcter:</u>	Natural.
	<u>Valors:</u>	Densitat vegetal. Canals.
	<u>Impactes:</u>	Malecons canonades es Murterar. Esteses elèctriques. Carretera perifèrica i edificis.
	<u>Millores possibles:</u>	Pantalles visuals. Neteja de canals.
CAMÍ DES MIG	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Passeig molt utilitzat. Canals laterals. Arbrat.
	<u>Impactes:</u>	Oms morts. Ferm del camí.
	<u>Millores possibles:</u>	Tractament silvícoles. Millores puntuals de ferm.
PONTS DE FERRO	<u>Caràcter:</u>	Artificial.
	<u>Valors:</u>	Arqueologia industrial.
	<u>Impactes:</u>	Mal estat no estructural dels ponts.
	<u>Millores possibles:</u>	Conservació/restauració dels ponts. Neteja part alta torrent de S. Miquel. Posar fora d'ús per vehicles del Pont de Can Blau si es modifica el traçat de la carretera.
CAMÍ DES POLLS	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Síquia dels Polls. Paisatge molt obert.
	<u>Impactes:</u>	Veles abandonades. Caseta en ruïnes. Comportes. Estructures de formigó.
	<u>Millores possibles:</u>	Recuperació veles. Demolició o restauració Caseta d'es Xot. Retirada restes d'enderrocs. Millora tancament i barreres. Recuperació oms. Segat Síquia dels Polls.
AMARADOR	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Aigua, diversitat.
	<u>Impactes:</u>	Ruïnes. Tuberíes sa Font. Abocaments.
	<u>Millores possibles:</u>	Reconstrucció o demolició edificis ruïnosa. Millora de barreres i tancaments. Repoblació illots llacuna. Camuflatge tuberíes sa Font. Recuperació elements arquitectònics relacionats amb l'extracció d'aigua. Eliminació abocaments. Reforma camí.

SON SERRA	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Canal riego. Vegetació.
	<u>Impactes:</u>	Abocaments enderrocs.
	<u>Milliores possibles:</u>	Recuperació camí i Canal Riego. Eliminació abocaments puntuals. Diversificar vegetació.
S'ILLOT SES PUNTES	<u>Caràcter:</u>	Seminatural.
	<u>Valors:</u>	Diversitat vegetal.
	<u>Impactes:</u>	Edificis en ruïnes. Nucli can Janer. Estació depuradora. Abocaments perifèrics. Canteres abandonades. Circuit moto-cross.
	<u>Milliores possibles:</u>	Recuperació Casa de ses Puntes / sa Ferreria. Repoblacions. Pantalles visuals EDDAR. Millora tancats i barreres.
SALINES	<u>Caràcter:</u>	Artificial.
	<u>Valors:</u>	Arbrat. Aigua. Diversitat.
	<u>Impactes:</u>	Estació bombeig EDDAR. Edificis en ruïnes. Abocaments puntuals.
	<u>Milliores possibles:</u>	Recuperació parcial sistema de salines. Demolició edificis en ruïnes.
CARRETERES PERIFÈRIQUES	<u>Caràcter:</u>	Artificial.
	<u>Valors:</u>	Diverses vistes sobre el parc.
	<u>Impactes:</u>	Trànsit, fems, carbó. Abocaments.
	<u>Milliores possibles:</u>	Eliminació punts d'abocaments, neteja voravies. Punts d'aturada i observació.
ES COMÚ	<u>Caràcter:</u>	Natural.
	<u>Valors:</u>	Vegetació, dunes i mar.
	<u>Impactes:</u>	Aparcament. Trànsit de cavalls i vehicles. Esteses aèrees. Acumulació de fems.
	<u>Milliores possibles:</u>	Repoblació zones cremades. Reduir impactes.
PLATJA D'ES COMÚ	<u>Caràcter:</u>	Natural.
	<u>Valors:</u>	Platja natural. Mar.
	<u>Impactes:</u>	Neteja mecànica. Abocadors. Extracció de possidònia.
	<u>Milliores possibles:</u>	Recuperació primera duna. Replantejar accesos a la platja. Neteja.

1.13.3 Prescripcions estètiques de gestió

La gestió estètica del parc ha de tenir una consideració prioritària. Tots els projectes que l'afectin han de considerar la reducció dels impactes existents, siguin els anomenats a l'anàlisi, siguin els inclosos a les descripcions sinòptiques; i la potenciació dels elements que suposen una distorsió estètica, igualment dels dos punts anteriors.

1.14 MATERIALS DESCRIPTIUS COMPLEMENTARIS.

1.14.1 Bibliografia

Un llistat bibliogràfic de referències ha estat publicat recentment (Butlletí del parc n.2). Altrament, una revisió completa dels elements biològics, històrics i etnològics del parc està en premsa (Martínez i Mayol, 1996, e.p.), i es pot considerar com la informació moderna més valuosa relativa a s'Albufera. Finalment, anotem la recent producció, per la UIB, d'un cDrom sobre s'Albufera, de valor educatiu.

1.14.2 Cobertura cartogràfica.

La cobertura cartogràfica de s'Albufera es completa en totes les cartografies formades per a les Balears, inclosa la 1:5000 de la COPOT. S'han de dir, però que atès que les restitucions cartogràfiques s'efectuen sobre imatges aèries, la informació topogràfica és relativa a l'altura de la vegetació, no al relleu real. També s'han de destacar notables defectes toponímics als mapes publicats tant per l'exèrcit com per l'Institut Geogràfic.

1.14.3 Cobertura fotogràfica.

El parc no disposa d'arxiu fotogràfic pròpiament dit, encara que hi ha alguns cents d'imatges dipositats a sa Roca i a les oficines de la Conselleria, i es té accés a les col·leccions particulars d'alguns visitants assidus.

1.14.4 Fotografia aèria i teledetecció

La cobertura és l'existent per l'illa, sense vols o bancs de dades particulars. Són especialment rellevants les imatges existents a la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori.

! Landsat → Copot ??

PRIMERA AVALUACIÓ

1.15 ECOLÒGICA

Taula d'avaluació:

Fragilitat

- Dunes
- Canals i aigües lliures.
- Bosc d'oms.

Raresa

- Tot el parc a nivell insular.
- Comunitat de cesquera.
- Espècies particulars.

Caràcter natural

- Dunes costeres.
- Canyissars vells.
- Boscs de ribera.

Representativitat

- Aiguamolls mediterranis eutròfics i madurs.

Caràcter especial

- Li dona el seu caràcter natural.
- Zones humides.

Extensió relativa

- L'extensió relativa en el context insular és gran.

Diversitat interna

- Elevada diversitat de paisatges.
- Elevada diversitat ornitològica.

Estabilitat o inestabilitat

- Sistema inestable per evolució espontània.
- Alta combustibilitat a l'hivern.

1.16 SOCIAL I ECONÒMICA

1.16.1 Valor potencial

La conservació de s'Albufera s'ha de considerar consolidada, gràcies a la normativa vigent i la propietat del sòl. L'aplicació del primer Pla de Gestió ha suposat una restauració ecològica inicial, que pot

incrementar els valors naturals de l'àrea si es mantenen les tendències encetades (recuperació d'aigües lliures, millora de la qualitat hídrica, control ferm de factors de degradació).

El valor més apreciat de s'Albufera és l'ornitològic, que li ha donat fama internacional i atreu a la major part dels seus visitants. Aquest valor pot ser incrementat qualitativament amb un increment demogràfic i específic de la fauna pròpia, i amb una millora de les infraestructures interpretatives i d'observació. Altres valors naturals (limnològic, botànic, zoològic) i paisatgístics mereixen una consideració similar.

La platja i les dunes representen un valor de zona natural per esbarjo (balnearia, passeig) que també es pot incrementar qualitativament.

Altres valors efectius, que poden ser millorats, són l'educatiu; de recerca ambiental i el de reserva biogenètica de races ramaderes.

1.16.2 Directrius nacionals i autonòmiques

Les directrius de gestió que cal considerar aplicables a s'Albufera són les que es deriven del seu caràcter de parc natural, de Zona d'Especial Protecció d'Aus, de Zona Humida d'Importància Internacional en aplicació del Conveni de Ramsar i de Reserva Biogenètica del Consell d'Europa.

Aquestes obliguen a l'aplicació de mesures de conservació estricta, a les quals han de quedar subordinats els usos del Parc. El Decret del parc i un resum de les disposicions dels texts esmentats s'inclouen com a annex al Pla.

1.16.3 Dades disponibles i coneixença històrica

Freqüentment, la qualitat i el volum de les dades tant naturalístiques i històriques existents d'un lloc augmenten el seu valor des del punt de vista de la conservació. Al cas del Parc de s'Albufera el volum de les dades disponibles és molt gran, tant sobre els valors naturals com sobre aspectes culturals, històrics i etnològics. El num. 2 del Butlletí del Parc ha presentat el llistat complet de referències, i és previst que sigui actualitzat en aquesta publicació

successivament. Les informacions, publicades i inèdites, s'han considerat a l'elaboració del pla.

1.16.4 Possibilitats de gestió

Les possibilitats de gestió són les que es deriven de la propietat (CAIB, Estat i Ajuntament de Muro), de les directrius de gestió del Decret del Parc, dels acords amb propietaris privats i de les directrius de gestió del present Pla.

Les propostes efectuades al present pla són aplicables en més del 80% en les actuals circumstàncies demanials. La resta requereix l'adquisició de la propietat de la terra o altres tipus d'acords amb els titulars.

PART 2:

ELS OBJECTIUS DEL PLA

2.1 OBJECTIUS FINALS PER AL PARC

2.1.1 **Mantenir o millorar les característiques d'importància internacional, autonòmica o insular**

Del contingut previ d'aquest document, es desprèn que el principal objectiu del parc de s'Albufera ha de ser el de conservació ornitològica i ecològica (Conservació de la biodiversitat i dels processos ecològics).

L'objectiu de la gestió ha de ser aconseguir restaurar i mantenir un ecosistema de funcionament natural, amb la màxima biodiversitat pròpia (maduresa), en un entorn de la màxima qualitat estètica.

La conservació de molts dels elements no pot ser passiva, sinó que cal procurar la restitució dels valors perduts o degradats històricament i el manteniment de tots els que mereixen ser conservats.

Cal considerar igualment la conservació i millora del patrimoni etnològic; la difusió pública i educativa dels seus valors, mitjançant la seva utilització social òptima; i l'harmonització dels usos permesos amb els de conservació.

2.1.2 **Identificació dels objectius primaris i secundaris**

A)- DE CONSERVACIÓ

- I.- Manteniment de la biodiversitat.
 - I.1.- Millorar la diversitat d'espècies pròpies.
 - I.2.- Fomentar les espècies rares i amenaçades.
 - I.2.- Controlar i eliminar les espècies introduïdes.
- II.- Manteniment i recuperació dels ecosistemes.
 - II.1- Fomentar els ecosistemes d'aigües lliures
 - II.2- Fomentar els ecosistemes dunars

III.- Manteniment i recuperació dels elements del patrimoni cultural.

IV.- Manteniment dels usos tradicionals compatibles amb la conservació.

V.- Integrar s'Albufera a les xarxes de conservació autonòmica, espanyola, europea i internacional.

B)- D'ÚS PÚBLIC:

VI.- Facilitar un ús públic ordenat i de qualitat.

VI.1.-Facilitar als visitants la descoberta i l'interpretació dels valors naturals i culturals de s'Albufera.

VI.2.-Potenciar els usos científics del parc.

VI.3.-Mantenir els usos educatius desenvolupats en el primer pla.

C)- SOCIOECONÒMICS:

VII.- Facilitar el turisme d'hivern oferint visites naturalístiques a època de tardor, hivern i primavera.

VIII.- Implicar als usuaris, propietaris i veïns del parc en el procés de conservació.

IX.- Evitar inundacions o repercussions negatives de s'Albufera en l'economia comarcal.

2.2 **CONDICIONANTS PER A LA GESTIÓ**

2.2.1 **Tendències naturals a l'espai i comarca**

S'Albufera és, per la seva pròpia naturalesa, un sistema biològicament efímer: la seva tendència natural és la colmatació (ja molt avançada), i una

successió vegetal tendint a un cobriment màxim, i una pèrdua de singularitats.

2.2.2 Tendències induïdes per l'home a l'espai i comarca

Aquestes tendències naturals varen ser profundament alterades des del segle passat, si no abans: la freqüència dels focs ha determinat la vegetació actual; l'infraestructural de drenatge n'ha variat la dinàmica; l'ús dels recursos hídrics de la conca té una influència determinant a la situació actual.

En la zona dunar, la situació és distinta, i l'acció humana ha ocasionat la urbanització de tot el sistema dunar de Can Picafort a Alcúdia excepte el tram del parc. Aquí, l'ús balneari, hípic i recreatiu suposa una degradació progressiva dels valors naturals que la gestió del parc no ha aconseguit controlar per complet.

2.2.3 Planificació vigent

Les disposicions més importants són les següents:

- Decret de declaració del parc 4/1988 de 28 de gener
- Resolució dels usos cinegètics (O.C. 21.809)
- Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears.
- Decret del pla anterior, 89/1990 de 4 d'octubre
- Modificació del Decret fundacional 116/, de 22 de novembre de 1994

2.2.4 Propietat

- Superfície total del parc: 1.708,75 Ha
- Superfície propietat de la CAIB
 - s'Albufera 805,39 Ha
 - Salines 16,88 Ha
 - Total 822,27 Ha
- Superfície de l'estat en tràmit de transferència 400,00 Ha
- Superfície propietat de l'Aj.de Muro 103,00 Ha
- Superfície privada conveniada 48,00 Ha
- Superfície privada no conveniada 435,48 Ha

El fet que la major part de la superfície del parc és de propietat pública o conveniada (75 %) suposa una facilitat de gestió i ús públic molt important.

2.2.5 Aplicabilitat de la gestió

Per garantir l'administració efectiva de l'espai, l'organisme de gestió haurà de disposar de:

- Recursos humans
- Recursos econòmics.
- Normativa dels usos permesos al parc.
- Col·laboració en les tasques de vigilància que siguin competència d'altres organismes (qualitat de les aigües, sanitat i neteja de les platges, vigilància i sanció de l'incompliment de la normativa urbanística... etc)

El pla proposa en el seu punt 3.3.10 els mecanismes operatius i de col·laboració que es consideren prioritaris.

SEGONA AVALUACIÓ

2.3 EFECTES DELS CONDICIONANTS SOBRE ELS OBJECTIUS IDEALS

Per al disseny dels programes i projectes del pla, convé tenir present com alguns objectius queden condicionats per les circumstàncies descrites prèviament. Esquemàticament, considerem rellevants els següents:

- Tendència natural: sobre biodiversitat i objectius socioeconòmics.
- Foc: sobre biodiversitat, usos tradicionals i ús públic.
- Dinàmica hídrica: sobre biodiversitat, ecosistemes, usos tradicionals, patrimoni cultural i socioeconomia.
- Plans vigents: sobre patrimoni cultural, i
- Propietat: sobre tots els objectius.

2.4 POTENCIALITATS DEL LLOC

Les potencialitats de s'Albufera són, principalment:

Recuperació d'espècies. Millora dels hàbitats per l'acolliment d'espècies de flora i fauna que hagin desaparegut recentment.

Reintroducció de les espècies que ho requereixen. Establiment d'una reserva genètica de races de bestiar mediterrani rústec i adaptat a zones humides.

Millora de la qualitat de visites naturalistes primaverals i autumnals, com a atractiu turístic fóra de temporada.

Divulgació i educació ambiental d'especial rellevància. Es podrà reflectir en un programa especial d'activitats divulgatives (exposicions itinerants, campanyes educatives, visites guiades etc...) estivals, per a públic no iniciat.

PART 3:

OBJECTIUS OPERATIUS I PRESCRIPCIONS DE LA GESTIÓ

3.1 OBJECTIUS OPERATIUS

L'anàlisi dels objectius ideals amb els condicionants de la gestió genera una sèrie d'objectius operatius que es concreten en els programes i projectes de gestió que es defineixen als punts 3.3 i 3.4. En principi, mantenim com a objectius operatius els mateixos objectius ideals, quedant el seu desenvolupament i amplitud sotmès als condicionants.

3.2 ESTRATÈGIES DE GESTIÓ

3.2.1 Tipus d'activitats cobertes per les estratègies

La gestió del parc es basa a tres tipus distints d'activitats:

- **Activitats de conservació**, per mantenir o millorar biovalors (hàbitats, espècies, diversitat i processos).
- **Activitats d'ús públic**, en el propi parc o relacionat amb ell (visites, publicacions presència exterior).
- **Activitats de caràcter administratiu**, directament relacionades amb el parc, i molt secundàries respecte de les altres dues.

3.3. PROGRAMES DE GESTIÓ DEL PARC DE S'ALBUFERA

Aquest apartat descriu i valora les activitats de gestió de caràcter permanent durant el desenvolupament de l'actual pla. La valoració no inclou la retribució del personal propi de la conselleria que presta serveis al parc.

Alguns programes inclouen una primera avaluació del cost inicial (en el cas de nous programes), i el cost anual de manteniment. En alguns casos, són necessàries actuacions concretes complementàries, clarament diferenciades del programa; es descriuen a l'apartat de projectes (3.4).

L'apartat de personal és purament indicatiu, i estarà en funció de l'estructura de gestió que adopti la Conselleria.

3.3.1 Vigilància

Activitats:

Les tasques a desenvolupar per l'equip de garriguers han de ser:

Vigilància en relació a la normativa del parc, en especial foc, pesca fluvial, caça, acampades, usos del sòl, abocaments, estat dels tancaments i de la senyalització, etc. Control d'espècies introduïdes i flagells. Els garriguers han de tenir un paper, informatiu, i si el cas ho requereix, disciplinari. A través de l'agent forestal, estan coordinats amb la guarderia de la Conselleria. Es proposarà un sistema de col·laboració amb policies municipals, zeladors de costes i Guàrdia Civil, en especial el SEPRONA.

Capacitat de primera intervenció en cas de focs. Els garriguers tendran una informació bàsica per actuar directament en el cas d'incendis:

- 1) avís a les unitats generals d'intervenció i
- 2) primer atac del foc (motxilles i apagafocs).

Personal:

La responsabilitat de desenvolupament d'aquest programa està assignada a l'agent forestal del parc, que compta amb tres garriguers (dos laborals CAIB i un de plantilla de IBANAT). Un dels laborals es jubilà l'any 1998.

3.3.2 Manteniment

Manteniment de les instal·lacions existents: neteja dels edificis en ús, tractament fusta, petites reparacions, manteniment de cartells i equipaments, manteniment de l'exposició, dels tancaments i la senyalització.

Neteja rural dispersa: recollida de fems de papereres o residus abandonats per visitants, etc... S'exclou la neteja de platges, que serà subsidiària respecte de la municipal.

Capacitat de primera intervenció en cas de focs.

Aquest programa ha de preveure les despeses de personal, vestuari, transport i estris necessaris per al seu desenvolupament, així com material de primers auxilis.

La responsabilitat de desenvolupament d'aquest programa estarà assignada conjuntament a l'assistent tècnic i a l'agent del parc.

L'equip està integrat per tres persones (IBANAT) la dedicació de les quals està saturada. Si hi ha un increment d'infraestructures o de tasques, l'equip ha de ser reforçat.

Cost inicial: tres milions

Cost anual avaluat: set milions

3.3.2 Us públic i educatiu

Aquest programa inclou l'atenció als visitants i la interpretació del parc, tant en els centres del parc com amb caràcter general.

Inclou les activitats següents:

Atenció al Centre de recepció, informació als visitants, proporcionar publicacions, suggerir possibilitats de visita, etc. El responsable del centre s'ocuparà de dur al dia un seguiment de les visites (Origen dels visitants, interès, opinions sobre el parc, etc). Responsables de comunicacions externes (Fax, emissores). Diària.

Atenció a grups escolars o de visita, sobre demanda, i organització d'activitats extres: Diades, camps de treball, programes específics,...

L'equip es reforça els caps de setmana i festius dels mesos d'abril, maig, juny i octubre amb una persona al Pont dels Anglesos (accés a peu obligatori).

Es necessari un equip de dues persones per atendre el Centre de Recepció i tres monitors per a visites escolars, guiades i activitats extres. Atesa la demanda existent, l'equip de monitors ha de ser distint del d'altres parcs. Les persones que atenen el Centre i l'entrada han de conèixer l'alemany i l'anglès.

Si el parc compta amb una segona entrada (Veure projecte 3.4.2.8) l'equip de recepció ha de passar de 2 a 3 persones. Igualment, seria positiu reforçar l'equip amb una persona al Comú durant l'estiu.

La responsabilitat de desenvolupament d'aquest programa estarà assignada a l'Assistent tècnic.

Cost anual: nou milions, que passen a 11 si hi ha segona entrada.

3.3.3 Programa agropecuari

El manteniment d'aigües obertes, com a hàbitat per a diverses espècies i com a àrees tallafoc, requereix el manteniment de les guardes de bestiar, amb un reforç estival. Es tracta de desenvolupar per complet les previsions del primer pla, a les àrees senyalitzades al croquis adjunt. El nombre estival aproximat de caps desitjable a cada parcel·la queda reflectit al croquis.

Així mateix, el programa inclou el manteniment de cultius de farratge, amb caràcter tradicional (manteniment d'espècies ruderals i acompanyants de les cultivades), com a suport hivernal de les pastures (pastura hivernal i producció de bales). La zona sotmesa a aquest programa serà la reflectida al croquis adjunt.

Finalment, el programa ha d'incloure una partida per compensar els mals que pugui produir la fauna silvestre pròpia del parc a cultius perifèrics, en benefici dels pagesos afectats.

La responsabilitat de desenvolupament d'aquest programa estarà assignada a l'Agent forestal del parc, amb la dedicació preferent d'un dels garriguers. Seria desitjable comptar amb una persona exclusivament dedicada a aquest afer.

Cost anual: 3.000.000

3.3.4 Programes de seguiment

3.3.4.1 Hídric

El parc requereix el seguiment de la quantitat i qualitat de les seves aigües. Es mantindrà una lectura quinzenal de nivells (complementada per lectures extraordinàries en casos especials), salinitat, pH i oxigen. També es mantindrà una informació continuada sobre la situació dels aquífers, en col·laboració amb la Junta d'Aigües.

Responsable: Assistent tècnic.

3.3.4.2 Ecològic

Aquest programa ha d'incloure el seguiment anual d'alguns grups animals i vegetals que siguin indicadors de la situació ecològica del parc, les espècies de major interès, així com determinats paràmetres físics. Seran objecte de seguiment rutinari els ocells i els vegetals identificats a les prescripcions. Es mantindrà l'estació meteorològica. Es donarà suport actiu a les recerques promogudes per ens externs, sempre que no afectin a la conservació del parc.

Es recolzaran treballs de recerca sobre els grups prioritaris, d'anellatge d'aus i tots aquells que puguin millorar les condicions de conservació dels biovalors del parc.

Aquest programa es desenvoluparà sota la responsabilitat del director conservador del parc.

Cost anual: 1.000.000

3.3.5 Publicacions

Les publicacions: tríptic de visita; guia del parc i mapa del parc estaran sempre a disposició dels visitants, al seu preu de cost. Se'n faran edicions almenys en català, castellà, alemany i anglès. La Memòria anual i el Butlletí Científic seran editats anualment. Igualment, s'editarà una circular bimestral o mensual que informi a totes les autoritats i persones implicades amb la gestió del parc

(directament o indirectament) de les novetats que s'hi produeixin.

Responsable : Assistent tècnic.

3.3.6 Aprofitaments (Canya, bova, anguila)

Els recursos naturals que poden ser objecte d'aprofitament tradicional que no afecta el seu estat de conservació són la Bova, la canya i, en part, l'anguila. Es procurarà promoure el seu aprofitament ordenat; en el cas dels vegetals, per la seva feble importància econòmica, es permetrà a canvi de serveis al parc; en el cas de l'anguila, l'aprofitament comercial tendirà a desaparèixer, i en tot cas es limitarà al darrer trimestre de l'any, amb un màxim de 2000 Kg i de 35 morenells operatius. Es mantindrà l'aprofitament mitjançant pesca esportiva, prioritàriament per a jubilats de la comarca.

El responsable del control del programa serà l'agent forestal. No hi ha cost econòmic.

3.3.7 Prestació social i voluntariat

El parc promourà la participació a la gestió de voluntaris, i mantindrà les places d'objectors actualment ofrenades (4 al parc, una d'oficina). En cap cas, objectors o voluntaris suplantarán un lloc de feina existent. Es contractarà una pòlissa d'assegurança per cobrir possibles accidents entre el voluntariat.

El responsable del programa serà l'assistent tècnic.

El cost es limita a la manutenció dels objectors, i l'adquisició de materials i estris de feina: 500.000 pts anuals.

3.3.8 Formació de personal i reciclatge

El parc promourà la formació i reciclatge del seu personal, sigui directament, sigui en col·laboració amb altres parcs o altres estructures. Les matèries de formació i reciclatge seran:

Higiene i seguretat
Primers auxilis
Coneixement del parc
Silvicultura
Idiomes
Informàtica
Atenció al públic
Hidrologia

En aquest programa, hi figurarà la promoció d'intercanvis i de visites d'estudi a altres parcs.

Estarà sota la responsabilitat de l'assistent tècnic.

3.3.9 Neteja de canals i sèquies

La neteja periòdica de sèquies i canals és una necessitat inel·ludible de s'Albufera, tant per mantenir un biòtop d'interès com per evitar disfuncions a torrents aigües amunt (inundacions del conror pobler). La neteja es realitzarà amb motofrezadora i segadora flotants.

Cost anual: 6.000.000 pts.

3.3.10 Cooperació amb autoritats concurrents

El personal del parc cooperarà i promourà la cooperació amb les autoritats externes que tenen competències sobre el territori, i de manera especial amb les policies municipals de Muro i sa Pobla, zelador de costes, vigilants rurals, personal de la Junta d'Aigües i de carreteres. Per facilitar el procés, es promourà com a mínim una reunió anual de coordinació.

Estarà sota la responsabilitat de l'agent del parc.

3.4 PROJECTES QUE S'HAN DE DESENVOLUPAR AL PARC DE S'ALBUFERA

Aquest apartat enumera els projectes que requereixen ser realitzats per l'administració del Parc

a fi i efecte de conservar i millorar el seu estat i facilitar els usos cultu-rals, científics, lúdics i educatius del territori.

Els projectes són unitats d'actuació, amb un objectiu identificat i concret. Aquest objectiu queda identificat amb concisió, i s'hi afegeix una fitxa de con-trol individual (annex).

Hem qualificat els projectes en tres camps: CONSERVACIÓ del patrimo-ni, tant natural com cultural, inclòs el seguiment científic que el Parc requereix; el d'ÚS PÚBLIC referit a tots els usos possibles dels visitants del Parc i la divulgació dels seus valors; i finalment, algunes INFRA-ESTRUCTURES i ADMINISTRACIO de les quals convé dotar el Parc per al seu millor funcionament. L'adscripció en alguns dels casos és convencional, ja que hi ha projectes que podrien ser considerats indistintament.

Els projectes prevists per al període 1998-2002 són els següents:

S'inclou un cost estimatiu inicial, a revisar en el moment de redactar-ne els projectes corresponents.

3.4.1 Àrea de CONSERVACIÓ

Nº	Títol	Prior.	Cost (mils pts)
1	Millora hídrica	A	5.000
2	Gestió de comportes	A	6.000
3	Inundació Ras i Cibollar S	B	3.000
4	Compra de terrenys	A,B,C	6-60 mill.
5	Tancaments i noves pastures	A,B	15.000
6	Feines selvícoles. Oms	A	12.000
7	Recuperació espècies	B	2.000
8	Mil·lores paisatgístiques	B	15.000
9	Àrees salabroses	C	4.000
10	Cultius de l'arròs	C	
11	Ajudes agroambientals	A	
12	Restauració de sínies	B	3.000
13	Restauració dunar	A	12.000

3.4.2 Àrea d'ÚS PÚBLIC:

Nº	Títol	Prior.	Cost (mils pts)
1	Senyalització	A	3.000
2	Interpretació al Comú	B	2.000
3	Millora higiènica al Comú	A	1.500
4	Àrea recreativa Amarador	B	1.500
5	Final centre recepció	A	15.000
6	Nous itineraris	B	1.000
7	Nous observatoris	B	3.000
8	Nova recepció ses Punes	B	10.000

3.4.3 Àrea d'INFRASTRUCTURES I ADMINISTRACIÓ

Nº	Títol	Prior.	Cost (mils pts)
1	Casa universitaris, II	A	10.000
2	Mil·lores casa parc	A	1.000
3	Comunicacions	C	300
4	Restauració ses Punes	B	12.000
5	Restauració Amarador	C	2.000
6	Enderroc edificis	A	1.000
7	Reparació camins	B	5.000
8	Metereologia i mareògraf	B	1.000

Pla de Gestió de s'Albufera 1997-2002.				FITXA DE PROJECTE	
Àrea	Tipus d'activitat	Número	Correlatiu dins Pla de Gestió	Prioritat	Alta, mitjana o baixa
Títol		del Projecte			
Objectiu		Concret al qual respon			
Mètode					
Localització		al parc			
Any	Previst	Sistema d'adjudicació			
Cost	Avaluació	Realitzador	Si es pot preveure		
Requeriments		Maquinaria, especialistes, etc			
Seguiment		Sistema i responsable			

Any	Programes	Projectes	TOTAL
1998	29	30-40	59-69
1999	29	17-27	46-56
2000	33,5	25-35	58, 5-68, 5
2001	33,5	9-19	43, 5-53, 5
2002	33,5	6-16	39, 5-49, 5

Veure annex per al conjunt de fitxes.

Aquestes quantitats i el seu total (303,8 - 363,8 m) s'han d'entendre com a orientatives, i la seva distribució aproximada, segons les disponibilitats de finançament que puguin aconseguir-se.

3.5 SELECCIÓ DE PRIORITATS

Les actuacions que s'han definit com a programes, gaudeixen d'una prioritat màxima reflectida en la seva continuïtat durant la duració del present pla.

Els projectes s'han valorat en tres graus de prioritatdescendent:

- Prioritat A: Es consideren de màxima prioritat els projectes de conservació relacionats amb l'aplicació de la normativa (senyalització); regeneració d'ecosistemes molt alterats i amb l'increment dels coneixements sobre el parc.
- Prioritat B: Projectes que s'han de desenvolupar a mig termini. Inclou els que suposen millores objectives.
- Prioritat C: Es podran desenvolupar al llarg de la vigència d'aquest pla en funció de les disponibilitats pressupostàries.

3.6 PLANS DE TREBALL

3.6.1 Plans anuals

Anualment, i segons les disponibilitats pressupostàries, el Director-Conservador del parc sotmetrà a informe de la Junta Rectora el Pla anual que desenvolupi el present Pla d'Ús i Gestió, amb especial referència als programes i projectes que s'hi han de desenvolupar. Una vegada el pla hagi estat informat per la Junta, se sotmetrà a l'aprovació del Conseller de Medi Ambient, i es redactaran i tramitaran els corresponents projectes d'inversió.

Si es produís la circumstància de redactar-se algun projecte aliè al Pla anual, el seu contingut serà sotmès a informe de la Junta amb caràcter previ a la seva realització, en qualsevol cas, se li donaria compte a la primera reunió si per motius d'urgència això no fos possible.

3.6.2 Plans a mig termini

Es prepararan en els casos en què sigui necessari redactar projectes plurianuals, o en què els projectes de diferents anualitats quedin enllaçats per motius funcionals o d'objectius a mig termini. Es consideren potestats, en funció de les disponibilitats.

3.6.3 Control de projectes

Els projectes del parc quedaran sotmesos a un doble control: el control administratiu general dels projectes d'inversió o subvenció de la CAIB (segons la normativa vigent) i el control de la Junta Rectora del parc, a través dels plans anuals o específicament si no es desenvolupessin a conseqüència d'aquests.

PART 4:

ZONIFICACIÓ I NORMATIVA

4.1 ZONIFICACIÓ

4.1.1 Criteris de zonificació

El parc inclou terrenys que es diferencien des del punt de vista de les seves característiques naturals, capacitat d'acollida de públic i necessitat de recuperació.

La zonificació permet la delimitació d'àrees de diferent utilització i destí mitjançant la divisió del parc en zones segons el grau d'ús. Aquesta divisió ha de procurar la integració de les característiques naturals del parc (vegetació, usos tradicionals, propietat...).

Els criteris de zonificació s'estableixen a partir dels objectius de conservació, d'ús públic i socioeconòmics determinats al present pla.

4.1.2 Mètode de zonificació

La zonificació es converteix amb l'eina fonamental per a l'ordenació dels aprofitaments, usos i activitats que es puguin desenvolupar al parc. S'han definit quatre tipus d'activitats o usos potencials a l'espai, amb una gradació de la seva qualitat i/o intensitat. La superposició d'aquestes categories d'ús a les diferents unitats ambientals del parc determinarà la vocació fonamental de cada àrea.

L'esquema proposat és el següent:

OBJECTIUS DEL PARC	LIMITACIÓ USOS	ÀREES
CONSERVACIÓ	1.- Gestió hàbitats	1.- A. DE RESERVA
RESTAURACIÓ	2.- Educació-investigació	2.- A. DE RESTAURACIÓ
ÚS PÚBLIC	3.- Ús públic recreatiu	3.- A. DE PROTECCIÓ
SOCIOECONÒMICS	4.- Activ. econòmiques	4.- A. D'ÚS ESPECIAL

A. GESTIÓ DELS HÀBITATS

- 1.- Intervenció limitada: pasturatge, neteges silvícoles, repoblacions, control de la vegetació.
- 2.- Gestió activa: agricultura, dragats, gestió de l'aigua, moviments de terres.

B. EDUCACIÓ-INTERPRETACIÓ I INVESTIGACIÓ.

1- Controlada:

- En grups petits i sense infraestructures permanents.
- Investigació que no impliqui la disposició d'artefactes permanents, recol·lecció de mostres biològiques rellevants o manipulació dels hàbitats o de les espècies.

* Subjecte a autorització del titular en el cas de les propietats privades.

2- Lliure o promocionada:

- Àrees senyalitzades, centres d'informació i interpretació, itineraris i visites guiades, observatoris
- Investigació de seguiment de la gestió.

C. ÚS PÚBLIC RECREATIU.

- 1- **Restringit:** per motiu de conservació o propietat. Amb autorització prèvia dels propietaris o de la Direcció del Parc.
- 2- **Controlat:** només es permetrà la circulació pels camins o les zones habilitades per a fins recreatius.
- 3- **Obert:** usos recreatius permesos, sense altres limitacions que les generals.

D. ACTIVITATS ECONÒMIQUES.

- 1- **No admeses**
- 2- **Tradicionals:** aprofitaments extensius dels recursos
- 3- **Generals:** serveis del parc, serveis turístics, aparcaments.

4.1.3 Definició d'unitats.

Amb l'objectiu de compatibilitzar l'espai ordenat en aquest pla amb els requeriments de preservació dels recursos naturals, culturals i paisatgístics, amb l'ús públic i amb el manteniment de les activitats econòmiques tradicionals, el parc queda dividit en les zones següents:

A: Àrees de RESERVA.

El seu destí principal és la conservació i restauració dels valors naturals.

R: Àrees de RESTAURACIÓ.

El seu destí és igualment la conservació i restauració dels valors naturals. Es tracta d'àrees que precisen d'una gestió activa per a la recuperació o millora dels seus valors naturals.

P: Àrees de PROTECCIÓ.

Responen als objectius de conservació i ús públic de caire naturalista. Es diferencien en I i II segons la titularitat de la propietat.

U: Àrees d'US ESPECIAL

Inclouen les zones dedicades a recepció i serveis del parc i les àrees amb instal·lacions privades existents, explotacions agrícoles, etc.

4.1.4 Directrius per a cada tipus de zona.

ÀREES DE RESERVA

Les directrius de gestió seran les tendents al manteniment i restauració dels hàbitats naturals. Les activitats educatives i d'investigació estan sotmeses a control.

No es permet cap activitat recreativa o econòmica que pugui alterar els valors naturals a protegir.

1. Gestió hàbitats:	intervenció limitada
2. Educació-investigació	controlada
3. Usos recreatius:	controlat
4. Act. econòmiques:	no admeses

Comprèn zones d'aiguamoll i dunes.

ÀREES DE RESTAURACIÓ

Les activitats educatives i d'investigació estan sotmeses a control.

No es permet cap activitat recreativa o econòmica que pugui alterar els valors naturals a protegir.

El proper Pla d'Us i Gestió determinarà el pas a Àrea de reserva de les zones, que després de la recuperació mereixin aquesta categoria.

1. Gestió hàbitats:	gestió activa
2. Educació-investigació	controlada
3. Usos recreatius:	controlats
4. Act. econòmiques:	tradicionals

Comprèn: Boscs d'oms i de ribera, platja, xarxa de canals, sector N des Ras, sector S des Cibollar, salines

de s'Illot, cultius i cases de s'Illot i Zones de conreu existent.

ÀREES DE PROTECCIÓ

El seu objectiu principal és la conservació dels ecosistemes i el seu ús per a observació naturalista.

1. Gestió hàbitats:	gestió activa
2. Educació-investigació	promocionada
4. Usos recreatius:	restringit
5. Act. econòmiques:	tradicionals

ÀREES D'ÚS ESPECIAL

Són compatibles amb una promoció de les activitats educatives i recreatives i amb la circulació i estacionament de vehicles a les zones habilitades per a tal fi. Es permeten les activitats econòmiques generals sense perjudici dels valors naturals, paisatgístics o culturals del parc.

1. Gestió hàbitats:	gestió activa
2. Educació-Investigació	promocionada
3. Usos recreatius:	obert
4. Act. econòmiques: generals	

Comprèn: Instal·lacions a propietat de la CAIB. (Sa Roca, aparcament i àrea recreativa), instal·lacions privades existents i EDDAR.

4.2 NORMATIVA

Per a l'aplicació del present Pla, s'ha elevat al Conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral la proposta de decret que figura a continuació, i que constituirà la disposició normativa de caràcter general d'aplicació del present Pla d'Us i Gestió.

DECRET -----/1998, DE DE , PEL QUAL S'APROVA EL PLA D'US I GESTIÓ DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DE MALLORCA PEL PERIODE DE 1998-2002, I ES DICTEN LES NORMES NECESSÀRIES PER A ACOMPLIR-LO.

Article 1. Aprovació.

Queda aprovat el pla d'ús i gestió de s'Albufera per al període 1998-2002, que queda dipositat a la Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral.

Article 2. Regulació general.

Pel que fa als drets i obligacions dels usuaris del Parc i dels propietaris de finques incloses en el seu àmbit, s'estarà al que disposa el present decret, on es recullen totes les normes que, amb caràcter complementari a les legalment vigents, hauran d'aplicar-se per assegurar el compliment dels objectius del Parc.

Article 3. Regulació d'aprofitaments i autoritzacions.

3.1. Els següents usos i aprofitaments es regularan exclusivament per la normativa general que els afecta, sense restriccions específiques distintes de les establertes a l'article 9.1 de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de Conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna Silvestres:

- a) ramaderia extensiva
- b) conreus tradicionals, inclòs el de l'arròs, a les terres destinades actualment a aquest ús;
- c) ús de substàncies químiques en jardins, horts o habitatges;
- d) apicultura;
- e) recol·lecció no comercial d'espècies silvestres no protegides fora de les propietats públiques;
- f) investigació científica que no impliqui captura, recol·lecció o molèsties a la fauna i flora.

3.2. Quedaran sotmeses a l'autorització prèvia del director conservador del Parc, amb els criteris que es determinin oïda la junta rectora del Parc, les següents:

- a) activitats d'investigació científica distintes de les esmentades al punt anterior;
- b) aprofitaments forestals o millores silvícoles;
- c) circulació de cavalls o vehicles fora dels camins o itineraris adequats per aquest efecte;
- d) pesca esportiva en les aigües públiques del parc i industrial a les privades .
- e) captura i recol·lecció d'espècies no catalogades ni cinegètiques per causa justificada (investigació o aprofitaments compatibles amb la conservació).
- f) recol·lecció d'alga al litoral del Parc, per a la qual es podran limitar els medis mecànics a utilitzar per assegurar la conservació de platges i dunes.
- g) l'acampada a les zones d'aparcament.
- h) ús ordinari de les infraestructures del Parc no obertes al públic en general.

3.3. Quedaran sotmeses a autorització prèvia del director general de Medi Ambient les següents:

- a) pràctiques esportives;
- b) ús d'herbicides , insecticides o pesticides;
- c) excavacions i moviments de terra, inclosa l'apertura, dragat o aterrament de sèquies o canals;
- d) nous tancaments de propietats;
- e) irrigació amb aigües depurades.
- f) obres de manteniment de camins existents.
- g) Abocaments sòlids o líquids compatibles amb la conservació del parc.
- h) ús extraordinari de les infraestructures del parc no obertes al públic en general.

La Junta Rectora informará sobre els criteris amb què es podran concedir aquestes autoritzacions.

Article 4. Usos i activitats prohibides.

No es podrà autoritzar a l'àmbit d'aquest pla cap activitat que suposi una alteració important dels valors naturals del parc. En queden explícitament prohibides les següents:

- a) l'emissió de gasos , líquids, partícules o radiacions que puguin afectar sensiblement l'ambient atmosfèric o hídric;
- b) tirar o abandonar residus sòlids fora de les papereres o contenidors adequats per aquest efecte;
- c) l'abocament no autoritzat de residus líquids i el d'aigües residuals no tractades o objecte únicament de tractament primari;
- d) la captura, recol·lecció, tala, amputació, mort o molèstia de cap individu animal o vegetal de les espècies autòctones del parc, amb les excepcions previstes en aquest Pla;
- e) la recol·lecció , manipulació o destrucció de nius, així com qualsevol acció que modifiqui les àrees de nidificació;
- f) la introducció d'espècies silvestres al·lòctones;
- g) l'extracció d'arena , l'alteració del perfil de les platges i la destrucció de la vegetació dunar;
- h) la destrucció o deteriorament de qualsevol infraestructura pròpia del Parc;
- i) acampar a l'interior del Parc , excepte a les zones d'aparcament amb la corresponent autorització;
- j) la producció de renous innecessaris que puguin destorbar la fauna o ocasionar molèsties als visitants.
- k) la instal·lació de qualsevol tipus de publicitat fixa, mòbil o sonora. No s'entén com a publicitat els cartells indicadors dels establiments turístics permesos;
- l) l'emmagatzematge de ferralla i enderrocs a l'interior del parc.
- m) la pesca sense autorització;
- n) la pràctica del pícnic fora de les zones habilitades específicament;
- o) la circulació no autoritzada de cavalls fora dels itineraris habilitats amb aquesta finalitat.

- p) l'estacionament de vehicles fora de les àrees habilitades;
- q) l'ús no autoritzat d'armes de tot tipus;
- r) el vol sobre el parc a una altura inferior als 200 m excepte en finalitats d'extinció d'incendis, científiques o de tractament fitosanitari;
- s) tot tipus de maniobres i exercicis militars excepte en el supòsits prevists a la Ley Orgánica 4/1981, de 1 de julio, que regula los estados de alarma, excepción o sitio.
- t) l'estesa de línies aèries telefòniques o elèctriques.
- u) activitats esportives competitives.

Article 5.- Recursos cinegètics i piscícoles.

- 1) La pràctica de la caça s'efectuarà segons el que preveu l'Ordre del Conseller d'Agricultura i Pesca de 15 de desembre de 1988 o la norma que vengui a substituir-la, i les determinacions de l'Ordre anual de Vedes.
- 2) La pesca esportiva d'anguila amb cucada es podrà autoritzar anualment entre els dies 1 de juliol i 16 de gener amb les modalitats i limitacions que estableixi la Direcció General de Medi Ambient, oïda la Junta del Parc.
- 3) L'aprofitament comercial de l'anguila queda restringit a les propietats privades incloses al Parc, en benefici dels seus propietaris, i amb les limitacions que estableix la llei quant a mètodes de pesca. A les propietats públiques, es podrà mantenir una activitat pesquera testimonial limitada a quatre mesos anuals, amb un total de 35 morenells i un límit anual de captures de 2000 kg.
- 4) Altres modalitats o espècies sotmeses a pesca (com el cranc americà o el peix d'escata) es podran autoritzar per la Direcció General de Medi Ambient, oïda la Junta Rectora i sempre sota les garanties de control que evitin un malbaratament dels recursos.

Article 6. Ús Públic

- 1) L'accés a peu i ús de les platges, viari públic del Parc i la resta de zones de domini públic, serà lliure i gratuït i es realitzarà d'acord amb els principis establerts en aquest pla. El Conseller de Medi Ambient, oïda la Junta Rectora i per motius de conservació, podrà establir un límit de visitants simultanis a les àrees en què aquesta limitació fos necessària.
- 2) L'accés i ús de les propietats de la Comunitat Autònoma podrà ser limitat per Resolució del Director General de Medi Ambient a proposta del Director conservador, oïda la Junta Rectora, per motius de conservació.
- 3) Les visites guiades o d'escolars, i de grups de més de quinze persones, han de ser objecte de concertació prèvia amb la direcció del Parc.
- 4) L'accés i ús de les zones privades queda regulat segons el dret de propietat.
- 5) L'accés a l'interior de les zones humides i la vegetació palustre únicament es permet per motius de recerca o de gestió i prèvia autorització del Director conservador del Parc.
- 6) La circulació fora dels camins sense autorització de la direcció del Parc no es podrà efectuar amb mitjans mecànics ni a cavall, excepte a les finques de propietat privada per part dels propietaris o les persones que aquests autoritzin.

Article 7. Ordenació urbanística.

- 1) Les obres que s'hagin d'efectuar a l'interior del Parc Natural de s'Albufera dins la planificació prevista en aquest Pla d'ús i gestió, queden declarades d'utilitat pública a tots els efectes.
- 2) A l'interior del Parc no es permet cap actuació urbanística que impliqui l'edificació o modificació del terreny, amb l'excepció de la reparació, restauració i conservació dels edificis existents, sempre que es destinin a usos agrícoles, ramaders, d'aquicultura, explotació salinera o serveis del mateix parc, i no s'incrementi la seva altura o superfície.

- 3) El conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral, excepcionalment i previ informe favorable de la Junta Rectora , podrà autoritzar les activitats previstes en el paràgraf anterior , sempre que s'acrediti o que es consideri d' interès general i no siguin incompatibles amb els criteris de conservació del Parc.
- 4) Queden expressament prohibides a l'àmbit del Parc l'apertura de nous vials i moviments de terres, a excepció dels imprescindibles per a les actuacions previstes al pla d'ús i gestió del parc. El conseller de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral, oïda la Junta Rectora podrà autoritzar obres de millora dels camins existents sempre i quan no representi un canvi respecte al ús i destí actuals.

PART 5:

EXÀMENS DE RESULTATS EN RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS

5.1 AVALUACIÓ / REVISIÓ

5.1.1 Mètodes d'avaluació i revisió

El present pla tindrà una duració inicial de sis anys, però podrà ser prorrogat a proposta de la Conselleria de Medi Ambient i per decisió de la Junta Rectora del parc per dos anys més, si el seu desenvolupament així ho aconsella.

Seràn admeses revisions puntuals del pla per les causes següents:

- a) Canvis de situació legal o administrativa que així ho exigeixin.
- b) Voluntat de la Conselleria de Medi Ambient, per motius justificats.
- c) Proposta concreta de la Junta Rectora, aprovada per majoria absoluta dels seus membres.

La seva avaluació serà duta a terme pel propi equip de gestió del parc i la Junta Rectora, segons els mecanismes que s'indiquen.

5.1.2 Periodicitat

Anualment, el Pla de Gestió es concretarà en un Pla anual, que serà avaluat per la Junta Rectora del parc en el darrer trimestre de l'any anterior.

L'execució del Pla anual donarà lloc a una memòria, a examinar per la junta en el primer trimestre de l'any posterior.

5.2 AVALUACIÓ DE RESULTATS EN RELACIÓ AMB ELS OBJECTIUS (ANUAL)

La quantitat i qualitat dels resultats assolits durant l'any es determinarà per comparació amb els objectius determinats al pla.

5.2.1 Avaluació de programes

- Programes de vigilància i manteniment. Examen de l'estat de conservació de les infraestructures del parc; valoració del compliment de la normativa per part dels visitants; valoració del sistema de neteja i recollida de fems i valoració de l'efectivitat de la prevenció i extinció d'incendis.
- Programa d'ús públic i educatiu. Examen dels tipus d'utilització de l'espai per al públic; anàlisi de la demanda per part dels visitants (informació, equipaments, itineraris...) i de la naturalesa d'aquest públic.
- Programes de seguiment. Anàlisi de les observacions faunístiques (ornitològiques com a indicador) que per comparació amb els anys anteriors, permetran avaluar certes tendències de la gestió dels hàbitats (reproducció, valoració de les reintroduccions etc..). Valoració de l'estat d'altres espècies rellevants, i de les comunitats biològiques. Valoració de l'estat de l'aigua i la vegetació, i del bestiar utilitzat a la gestió. resultats dels convenis vigents. Examen del desenvolupament de les propietats privades, valoració de les ajudes i de les necessitats sorgides.

5.2.2 Avaluació de projectes

Es prepararà un model de fitxa per a la valoració dels projectes planificats: estat de desenvolupament, retards eventuais, dificultats trobades, modificacions o reorientacions necessàries i avaluació financera.

5.3 BALANÇ DEL PLA DE GESTIÓ (A 5 ANYS)

5.3.1 En relació amb els objectius

Les situacions internes i externes del parc poden evolucionar, en particular si canvia la situació administrativa o econòmica. És important avaluar cadascuna d'aquestes circumstàncies i estudiar els efectes sobre el parc.

Cada objectiu serà estudiat de manera crítica al llarg d'aquest període.

Criteris d'avaluació:

- evolució de la situació hídrica.
- evolució de la diversitat d'espècies.
- estat de recuperació dels ecosistemes.
- qualitat del paisatge.
- evolució dels terrenys pasturats.
- grau de satisfacció del públic.

5.3.2 En relació a les estratègies

Valorar la necessitat o conveniència de modificar o substituir les estratègies - mantenir o millorar biotops, espècies, diversitat; ús públic; equipaments; gestió administrativa- per raó del temps o de modificacions internes o externes al parc.

5.4 REVISIÓ DEL PLA

Després de l'aplicació del pla durant 6 anys, serà probablement desitjable preparar una revisió completa del pla. Es preveu iniciar el procés de revisió per l'any 2001.

5.5 AUDITORIA

5.5.1 Auditoria interna

El Pla de Gestió i els plans anuals seran objecte d'auditories internes de la Direcció General de Medi Ambient amb caràcter anual, a través dels plans i memòries anuals corresponents.

Amb la periodicitat que sigui necessària, els tècnics competents en cada una de les matèries incloses en els programes i projectes del parc, juntament amb la direcció del parc, efectuaran les auditories necessàries per avaluar la planificació i resultats sectorials que pertoquin. Concretament, seran objecte d'aquesta avaluació les qüestions següents:

- Aigua
- Ús Públic, ús educatiu i pedagògic
- Situació forestal i prevenció d'incendis
- Situació de vida silvestre

5.5.2 Auditoria externa

El seguiment del desenvolupament del pla efectuat per la Junta Rectora del parc tindrà caràcter d'auditoria externa del seu desenvolupament, amb caràcter global.

El Director general de Medi Ambient, per sí mateix, o a proposta del Director-conservador del parc, podrà disposar auditories externes sectorials en els temes que convingui, en especial per panells d'experts en les matèries que convingui, o d'entitats col·laboradores relacionades amb el parc. Tendran aquesta consideració, en especial, les següents: Entitats de conservació de la naturalesa inscrites al registre d'O.N.G. de la CAIB; entitats de conservació de la naturalesa de les quals forma part la CAIB, com la Federació de parcs o EUROSITE.

Els resultats d'aquestes auditories estaran a disposició de la Junta Rectora del parc.

ANNEX I:

ANNEX A LA PROPOSTA DE PLA D'US I GESTIÓ DE S'ALBUFERA

A la proposta de Pla de Gestió que es sotmet a la consideració de la Junta rectora hi ha dos punts que han estat omesos involuntàriament, i que convé considerar com a possibles projectes, de caràcter prioritari, a desenvolupar en el primer any d'aplicació del Pla.

Es tracta dels següents:

1) Quantificació del cabdal ecològic del Parc.

El cabdal ecològic és la quantitat d'aigua que necessàriament ha de fluïr en una zona humida per a mantenir les seves característiques biològiques. La Llei d'Aigües ampara la reserva d'aquest cabdal per a la conservació d'aquests ecosistemes. La importància d'aquesta quantificació és, per tant, molt gran.

Els antecedents amb que es compta actualment, i en especial els estudis que la Junta d'Aigües ha promogut en anys recents i que estan a punt de ser acabats, permetrà aquesta quantificació en un termini relativament breu. La major part o tota la feina podrà ser desenvolupada pels serveis tècnics de la Conselleria de Medi Ambient, de manera que la inversió que cal preveure per al treball és mínima, i es concretaria sols en alguns medis auxiliars. Pot ser quantificada en, aproximadament, mig milió de pessetes.

2) Quantificació de la capacitat de càrrega dels diferents sectors del Parc en quan a ús públic.

La Junta del parc va suggerir aquest estudi a la seva reunió de juliol de 1995. No ha estat possible, per distints motius, realitzar-lo hores d'ara, però podria ser inclòs com a projecte del Pla. La disponibilitat d'enquestes i les observacions de seguiment amb que es compta per part del personal destinat al parc fa possible preveure la seva realització en condicions del tot similars a les de l'estudi anterior. Es proposa, per tant, que sigui previst per al proper any 1998, amb una quantificació de mig milió de pessetes per a medis auxiliars.

Sa Roca, a 16 de juliol de 1996

ANNEX II:

AVALUACIÓ EXECUCIÓ PROJECTES P.U.G. 1990-1994

Es presenta una valoració en % de l'execució realitzada dels projectes presentats al primer Pla d'Us i Gestió del parc (1990-94). L'avaluació és presenta a títol orientatiu.

PROJECTES	% EXECUCIÓ
-----------	------------

Adquisició de terrenys	25%
Control d'ús públic	100%
Manteniment instal·lacions	100%
Neteja de canals	75%
Vigilància caça, pesca i platja	100%
Seguiment ornitològic	100%
Pesca esportiva	100%
Pesca industrial d'anguila	100%
Projecte del centre de recepció	100%
Pastures	100%
Seguiment pastures	50%
Control de l'aigua	100%
Electrificació	100%
Reintroducció d'espècies	50%
Investigació canyet	75%
Construcció d'aguaites	100%
Construcció del centre de recepció	50%
Dragat de llacunes	75%
Itineraris de natura	100%
Publicacions	75%
Adequació de cursos d'aigua	50%
Inventari vertit a la conca	0%
Eliminar emisaris clandestins	0%
Repoblació de bosc de galeria	25%
Repoblació de les dunes	0%
Vaques d'aigua	100%
Itineraris botànics	0%

Telèfon	100%
Seguiment aigües	100%
Restauració d'elements arquitect.	75%
Laboratori de camp	10%
Recuperar arrossar	0%
Recuperar àrees salabroses	0%
Eliminació tendits	50%
Pantalles visuals	10%

TOTAL REALITZAT	63%
------------------------	------------

Aquesta xifra total és molt aproximada, ja que hem atorgat igual pes, a l'hora de fer la mitjana, a projectes de molt distint pes real.

ANNEX III:

CONTRIBUCIONS AL PLA

Les següents persones o institucions han realitzat aportacions o suggeriments al pla:

Junta Rectora del parc natural de s'Albufera

Dr Gabriel Perelló

Dra Rosa Mejias Garcia

Dr Ed Cross

Dra Dinah McLennan

Dr J.F.Noblet (França)

Dr Alexander Pieh (Germany)

Dr Nick Riddiford (Earthwatch)

Dr Rob Strachan

Dr Rod Stern (Conserv.Officer, B.Bryophyte Society)

Dr Roy Taylor (Edward Grey Institute. Oxford)

11. McKelvey, S. 1991 *Eartwatch Rap.* 3:62. Riddiford & McKelvey, 1993 *Earthwatch Rap.* 4: 102.

12. Pons, G. 1993 *Butll. S.H.N.B.*, 36: 91.

13. Palmer, M. i Vives, J. 1993 *Butll. S.H.N.B.*, 36: 65

14. Paul, C.R.C. 1995 *Butll.Parc de s'Albufera*, 2: 71

15. Grau et al. (en premsa) *Mon. S.H.N.B.*

16. Mayol, J. 1993 *Soc. Herpetologia Española*, 4: 21.

17. Mayol, J. (En premsa). *Mon.S.H.N.B.*

18. Bowey, K & Riddiford, N. (1992) *Earthwatch Rep.* 3; Bowey,K (1993). *Earthwatch Rep.* 4; Stachan, R. *Butll. del Parc de s'Albufera*, 2: 49-69.

19. Vicens, P. i Mayol, J. 1994. *Butll.Parc de s'Albufera*, 1: 82

20. Noblet, JF. (En premsa) *Mon.S.H.N.B.*, 3.

Referències documentals

1. Perelló,G. et al. 1995. *Butll. Parc Natural de s'Albufera*, 2.

2. Rosselló, JA (1994) *Butll.Parc de s'Albufera* 1: 65

3. Perring, F. (1994) *Butll.Parc de s'Albufera* 1: 61

4. Siquier et al. (En premsa) *Mon. S.H.N.B.*. Inclou una bibliografia amb altres treballs locals.

5. Martinez, A. i Pericàs, J. 1988, *Bol.S.H.N.B.* 32: 145-150; Martínez, A. 1990 *II Jorn. del Medi Ambient a les Bals.* 163.

6. Alomar,G. (1995) *Butll. Parc de s'Albufera*, 2:109; Alomar, G. (En premsa) *Mon. S.H.N.B.*

7. Wells, T. 1992 i 1993 *Earthwatch Rap.* 3 i 4.

8. Cross, E. 1993 i 1994 *Earthwatch Rap.* 4 i 5.

9. Ferragut, M.A. 1994 *Butll. Parc de s'Albufera* 1: 49-51

10. Goather, B. 1993 i 1994 *Earthwatch Rap.* 4, 66 i 93; *Butll. Parc de s'Albufera*, 1:55.

ANNEX IV:

FITXES DE PROJECTES

S'inclouen a continuació les fitxes dels principals projectes del Pla. Són documents provisionals i indicatius, amb la finalitat de facilitar la gestió futura, i que han de ser completats i revisats abans de la formació dels documents administratius que correspongui, però que poden constituir una ajuda inicial per aquesta feina.

Són especialment provisionals els costos avaluats, així com els requeriments i realitzador. Convé fer constar que aquest annex no forma part del document sotmès a l'aprovació del Consell de Govern.

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Conservació	Número 1	Prioritat A
Títol Millora hídrica		
Objectiu Recuperar l'hàbitat d'aigües lliures i el funcionament hídric de s'Albufera.		
Mètode - Dragat de canals aterrats i apertura d'aigües lliures. - Neteja d'ullats. - Apertura de malecons per connectar zones inundades.		
Localització tot el Parc		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Contracte extern	
Cost 5.000.000	Realitzador TRAGSA ?	
Requeriments		Seguiment Direcció del Parc

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Conservació	Número 2	Prioritat A
Títol Gestió hídrica. Re-ubicació de comportes.		
Objectiu - Millorar la retenció d'aigua dolça sense perdre la connexió amb la mar. - Retirar comportes no operatives.		
Mètode 1. Avaluar el funcionament del sistema actual en règim normal, de sequera i d'innundació. 2. Dotar-lo de noves comportes necessàries i retirar les inútils.		
Localització tots els canals		
Any 1999	Sistema d'adjudicació 1. medis propis / 2. Contracte exterior	
Cost 6.000.000	Realitzador TRAGSA ?	
Requeriments		Seguiment Direcció del Parc

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE					
Area	Conservació	Número	3	Prioritat	B		
Títol						Manteniment d'inundació a Es Ras - Recepció i Cibollar S	
Objectiu						Assegurar el manteniment de nivells primaverals per a la reproducció d'aus aquàtiques, i inundar a partir de l'agost per millor d'hàbitat migratori de limícoles i capacitat de càrrega per hivernants.	
Mètode						Sistemes passius o actius d'inundació, amb prioritat èlica, a partir del Canalet de sa Roca i Sa Ciurana, respectivament.	
Localització						Sa Roca i aguait Bishop.	
Any	1998	Sistema d'adjudicació				Per administració	
Cost	1.000.000	Realitzador					
Requeriments					Seguiment		Direcció del Parc

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE			
Area	Conservació	Número	4	Prioritat	A, B, C
Títol Adquisició de terrenys					
Objectiu Incrementar la superfície pública del Parc a les àrees de gestió biològica o ús públic prioritari.					
Mètode Adquisició per mutu acord.					
Localització Veure mapa					
Any	1999 o altres	Sistema d'adjudicació Compra per Patrimoni CAIB o IBANAT			
Cost	de 5.000.000 a 50.000.000	Realitzador C.A.I.B.			
Requeriments			Seguiment Direcció del Parc		

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.			FITXA DE PROJECTE	
Area	Conservació	Número	Prioritat	A, B
Títol				
Noves pastures i millores tancaments				
Objectiu				
- Completar l'apertura d'hàbitats a 566 Ha. del Parc. - Assegurar un sistema de tallafocs eficaç i complet.				
Mètode				
- Millorar els tancaments perifèrics. - Dotar-ne les àrees que no en tenen.				
Localització				
Distintes àrees del Parc				
Any	1998-2000	Sistema d'adjudicació		
		Contracte		
Cost	10.000.000	Realitzador		
		IBANAT		
Requeriments		Seguiment		
		Agent Forestal / director del Parc		

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Conservació	Número 6	Prioritat A
Títol Repoblacions i tractaments silvícoles. OMS		
Objectiu Millorar i estendre la vegetació forestal, ripícola i dunar, amb prioritat a la massa d'oms.		
Mètode Mètodes forestals convencionals, amb criteris selectius i de mínim impacte.		
Localització Dunes i malecons importants. Veure mapa.		
Any 1999 - 2000	Sistema d'adjudicació Contracte extern.	
Cost 10.000.000	Realitzador IBANAT	
Requeriments Cultiu a viver d'ecotips locals	Seguiment Agent Forestal. Director del Parc.	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area	Número 7	Prioritat B
Títol Recuperació d'espècies autòctones.		
Objectiu Restaurar les biotes locals. FAUNA: <i>Oxyura leucocephala</i> , altres aus, <i>Bufo viridis</i> . FLORA: <i>Nimphaea alba</i> , <i>Trapa nataus</i> , <i>Iris pseudacurus</i> , <i>Polygonum lapatifolium</i> , <i>Limum maritimum</i> , <i>Sparganium erectum</i> , <i>Microphyllum spicatum</i> , <i>Ceratophyllum sumersum</i> , altres vegetals.		
Mètode Si la recuperació d'hàbitats és insuficient per recuperar una espècie autòctona, i la reintroducció beneficia l'espècie o el Parc, serà efectuada, amb els criteris UICN.		
Localització		
Any 1999 - 2000	Sistema d'adjudicació Medis propis i contracte extern.	
Cost 2.000.000	Realitzador IBANAT	
Requeriments Estudis previs de viabilitat	Seguiment Director del Parc	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Conservació	Número 8	Prioritat B
Títol Pantalles visuals i millores paisagístiques		
Objectiu Millorar la qualitat estètica del Parc.		
Mètode Suprimir els impactes estètics negatius dins del Parc, i procurar minorar la visibilitat dels externs.		
Localització Tot el Parc. Veure mapa		
Any 2001	Sistema d'adjudicació Medis propis i contracte extern	
Cost	Realitzador IBANAT	
Requeriments	Seguiment Assistent tècnic i Director del Parc	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE				
Àrea	Conservació	Número	9	Prioritat	C	
Títol						Recuperació d'Àrees salabroses
Objectiu						Recuperar un hàbitat perdut o molt reduït històricament.
Mètode						Gestió de l'aigua salabrosa, inundant en condicions controlades amb aigua dolça i salada.
Localització						Salines de s'illot
Any	2001	Sistema d'adjudicació				Contracte extern
Cost	4.000.000	Realitzador				
Requeriments				Adquisició prèvia de la propietat completa.		Seguiment

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE				
Àrea	Conservació	Número	10	Prioritat	C	
Títol						Recuperació de cultiu d'arròs
Objectiu						Diversificar els hàbitats, recuperar una activitat productiva compatible i millorar la capacitat d'acollida faunística del Parc.
Mètode						Cedir per al cultiu del'arròs la superfície mínima compatible amb la rendabilitat de l'operació, que avaluem en 20 Ha.
Localització						Forcadet o Son Carbonell
Any	indeterminat	Sistema d'adjudicació				Compra per Patrimoni CAIB o IBANAT
Cost	-	Realitzador				Particular
Requeriments				Seguiment		Direcció del Parc

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE			
Area	Conservació	Número	11	Prioritat	A
Títol Ajudes agroambientals perifèriques					
Objectiu Mantenir cultius perifèrics de baix impacte, promoure'n la recuperació, tant per motius ecològics com paisagístics.					
Mètode Subvenció comunitària del programa de mesures agroambientals.					
Localització ANEI i ARIP entorn del Parc, i cultius inclosos al Parc					
Any	1998 a fi Pla	Sistema d'adjudicació Subvencions a l'empara de normativa específica.			
Cost		Realitzador Cons. d'Agricultura i Pesca			
Requeriments			Seguiment Direcció del Parc		

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Conservació	Número 12	Prioritat B
Títol Restauració de sínies		
Objectiu Restaurar un patrimoni etnològic i paisagístic de qualitat.		
Mètode Subvenció a propietaris per a la restauració i conservació de sínies.		
Localització ANEI i ARIP entorn del parc.		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Subvenció	
Cost	Realitzador Conselleria	
Requeriments Inventari previ dels restes existents.		Seguiment Direcció del Parc en col·laboració amb Cultura

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Ús Públic	Número 1	Prioritat A
Títol Senyalització		
Objectiu Informar al públic de la normativa i dels fenòmens naturals i culturals d'interès.		
Mètode - Renovació de senyalització cinegètica i piscísola. - Límit del Parc i de perifèria protegida.		
Mètode - Toponímia. - Itineraris interiors.		
Localització Tot el Parc		
Any 1998	Sistema d'adjudicació Contracte extern	
Cost 3.000.000	Realitzador	
Requeriments		Seguiment Director i Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Us públic	Número 2	Prioritat B
Títol Interpretació al Comú		
Objectiu Dotar a l'àrea dunar d'un petit centre d'interpretació, aprofitant el porxo dels antics fogons.		
Mètode Pannells simples i expositors, i una petita estructura de mostrador. Us estival.		
Localització Comú, a l'Àrea Recreativa.		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Contracte extern	
Cost 2.000.000	Realitzador	
Requeriments		Seguiment Director i Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea ús Públic	Número 3	Prioritat A
Títol Millora higiènica des Comú		
Objectiu Incrementar el dos sanitaris existents, que són insuficients.		
Mètode Ampliar instal·lació		
Localització Àrea Recreativa		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 1.500.000	Realitzador IBANAT	
Requeriments		Seguiment Director i Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea Conservació	Número 4	Prioritat B
Títol Àrea Recreativa a S'Amarador.		
Objectiu Dotar al Parc d'una infraestructura recreativa específicament destinada als veïns de Muro (taules, bancs i aigua).		
Mètode Àrea recreativa convencional, i observatori d'ausells pròxim.		
Localització Amarador		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 1.500.000	Realitzador IBANAT	
Requeriments		Seguiment Director i Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea Ús Públic	Número 5	Prioritat A
Títol Finalització del Centre de Recepció.		
Objectiu Harmonitzar el conjunt de sa Roca i millorar l'infraestructura per al públic.		
Mètode Renovació dels edificis provisionals conservats (excusats i recepció).		
Localització sa Roca		
Any 1998-1999	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 15.000.000	Realitzador	
Requeriments		Seguiment Director i Junta del Parc

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Us Públic	Número 6	Prioritat B
Títol Nous itineraris.		
Objectiu Completar la xarxa d'itineraris públics per al millor coneixement i ús del Parc: itineraris ciclo-naturalistes, itineraris per Ses Punes, accés a l'ullal de Mossèn Guillem.		
Mètode Utilitzar camins existents o adequar accés peatonal.		
Localització Ses Punes, Son Serra i altres		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Medis propis i contractes	
Cost 1.000.000	Realitzador	
Requeriments		Seguiment Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Us Públic	Número 7	Prioritat B
Títol Nous observatoris		
Objectiu Facilitar l'observació als indrets que, per accés de públic i existència de fauna, sigui convenient.		
Mètode Ubicació d'observatoris i torre d'observació.		
Localització Amarador, Ses Punes, Camí de Polls, torrent de Muro.		
Any 1999-2000	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 3.000.000	Realitzador IBANAT	
Requeriments		Seguiment Assistent tècnic

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Area Us Públic	Número 8	Prioritat B
Títol Nova àrea de recepció a Ses Punes		
Objectiu Dotar al Parc d'un accés públic obert a la zona S (Can Picafort), des d'on s'incrementa cada vegada més l'entrada de personal.		
Mètode A l'empara del Conveni vigent amb la Fundació Illes Balears, s'adequarà la cas d'en Gener, i tot l'accés d'aquesta zona, fonamentalment per cicloturisme i vianants.		
Localització Ses Punes		
Any 2001-2	Sistema d'adjudicació	
Cost 10.000.000	Realitzador	
Requeriments Redacció prèvia de projecte, a sotmetre a la Fundació Illes Balears.a		Seguiment Direcció, Junta i Fundació.

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea Infra. & Admó.	Número 1	Prioritat A
Títol Completar i dotar la Casa de les Universitats. Fosses sèptiques Sa Roca		
Objectiu Dotar al parc d'àrea d'administració i de residència per científics i voluntaris.		
Mètode Acabament del projecte iniciat al 1995		
Localització Sa Roca		
Any 1998	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 10.000.000	Realitzador TRAGSA	
Requeriments Financiació ICONA	Seguiment Director Conservador	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea Administrativa	Número 2	Prioritat A
Títol Millores a la Casa del Parc		
Objectiu - Ampliar la cuina, insuficient per a les necessitats actuals. - Instal·lar un sistema solar d'aigua calenta.		
Mètode Inclusió al projecte de I & A nº 1		
Localització Sa Roca		
Any 1999	Sistema d'adjudicació Contractació	
Cost 1.000.000	Realitzador TRAGSA	
Requeriments	Seguiment Director Conservador	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea Infr. & Admó.	Número 3	Prioritat B
Títol Restauració Ses Punes i Sa Ferreria		
Objectiu Recuperar edificis tradicionals de cara a la nova recepció del S. del Parc.		
Mètode Restaurar el buc de l'edifici, dotar-lo d'una sala d'ús múltiple, magatzem, dormitori i serveis higiènics. Energia solar.		
Localització Ses Punes		
Any 2000-1-2	Sistema d'adjudicació Contracte	
Cost 12.000.000	Realitzador -	
Requeriments Junta del Parc.	Seguiment	

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea	Infra. & Admó.	Número 5
Títol		Prioritat C
Títol		Restauració Amarador (casa)
Objectiu		Recuperar un edifici tradicional d'interès paisagístic, per ús per anelladors o ornitòlegs.
Mètode		Restauració arquitectònica. Sanitaris.
Localització		Amarador
Any	1999	Sistema d'adjudicació Contractació
Cost	2.000.000	Realitzador -
Requeriments		Seguiment Director Conservador

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea	Infra. & Admó.	Número 6
Títol		Prioritat A
Títol		Enderroc i neteja edificis no recuperables
Objectiu		Neteja del parc de runes i edificis no recuperables.
Mètode		Enderroc i retirada d'escombres: Can Janer; Caseta des xot; barraques "valencianes" i altres edificis.
Localització		Diversa
Any	1999	Sistema d'adjudicació Contractació
Cost	1.000.000	Realitzador
Requeriments		Seguiment Assistent tècnic

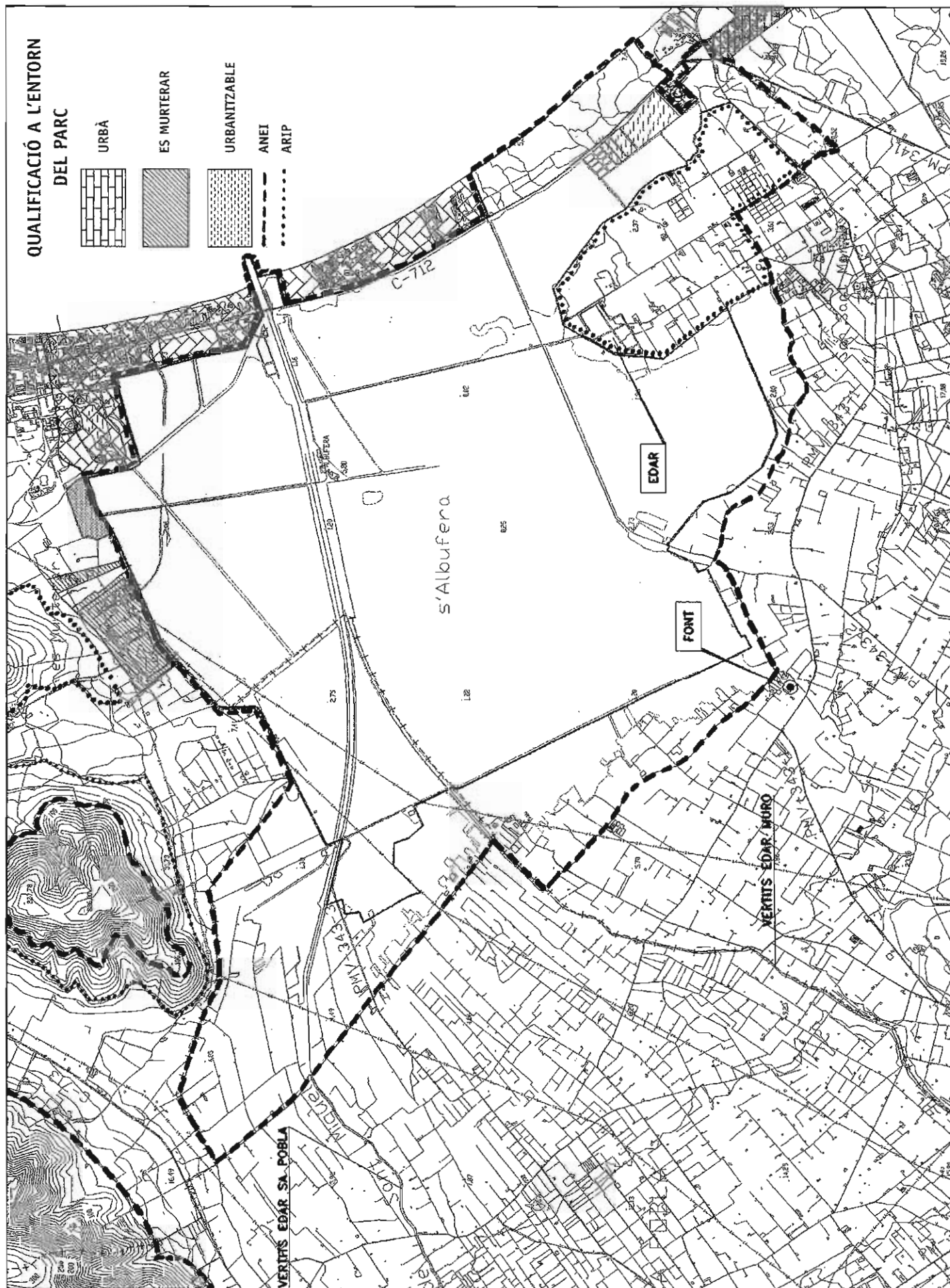
Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE
Àrea	Infra. & Admó.	Número 7
Títol		Prioritat B
Títol		Reparació de camins
Objectiu		Facilitar les tasques de vigilància, ús públic i intervenció.
Mètode		Restaurar el Camí de Son Serra a Amarador. Introduir millores puntuals a altres camins que ho necessiten.
Localització		Diversa
Any	1999	Sistema d'adjudicació Contracte
Cost	3.000.000	Realitzador
Requeriments		Seguiment Director Conservador

Pla de Gestió de s'Albufera 1998-2002.		FITXA DE PROJECTE	
Area	Infra. & Admó.	Número	8
Prioritat	B		
Títol	Estació meteorològica automàtica. Mareògraf		
Objectiu	Millorar i incrementar la qualitat de la informació meteorològica i hidrològica local.		
Mètode	Automatitzar l'estació i completar-la (Anemòmetre, etc). Instal·lar un mareògraf al Gran Canal pels nivells del mar.		
Localització	Sa Roca		
Any	1999	Sistema d'adjudicació	Acords institucionals (IEO o IEM).
Cost	?	Realitzador	Medis propis
Requeriments	Seguiment Director Conservador		

MAPES

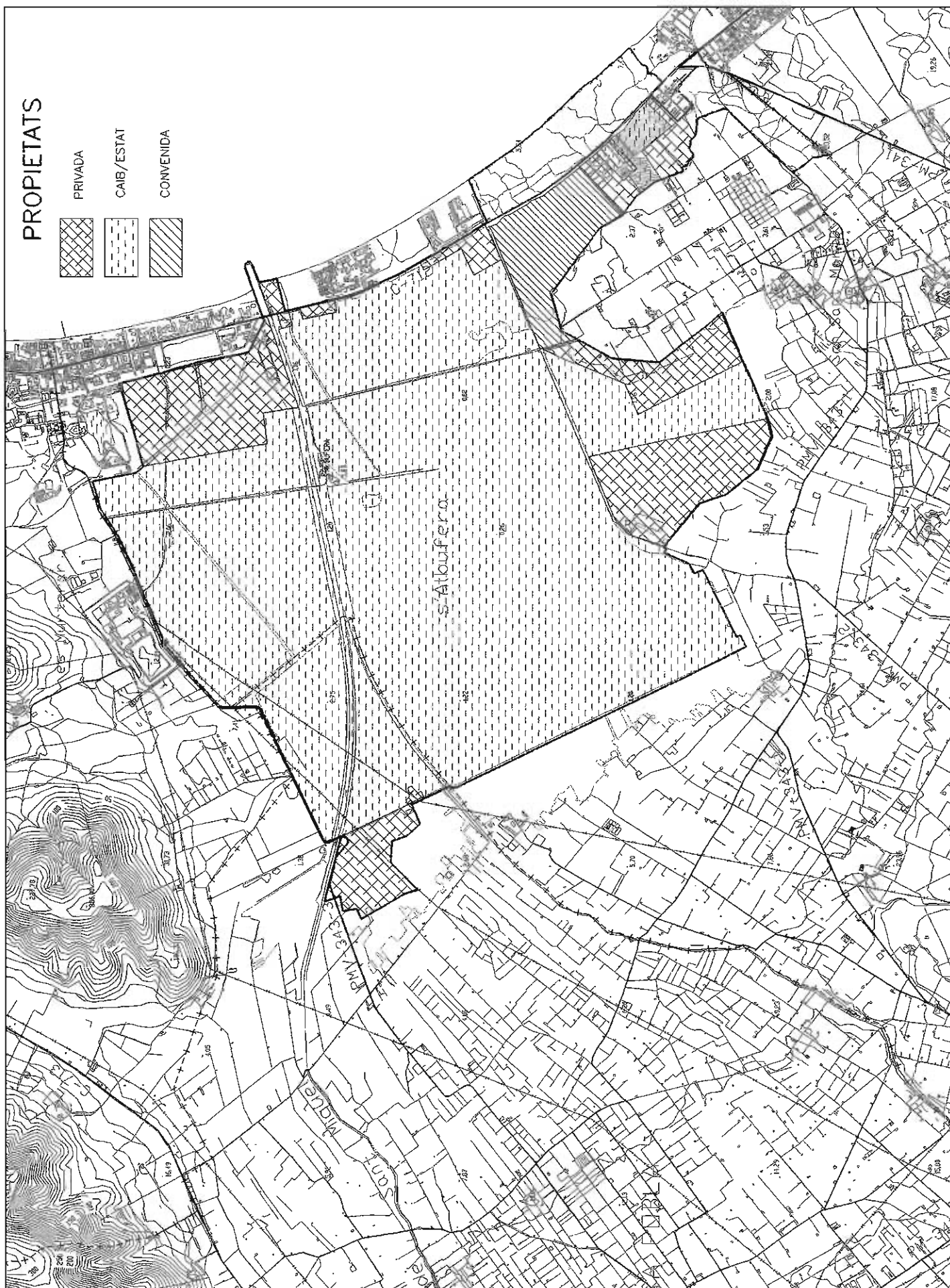
1.- Qualificació urbanística de l'entorn del parc	73
2.- Mapa de propietats	75
3.- Mapa agropecuari	77
4.- Afeccions d'infraestructures exteriors	79
5.- Caps de bestiar prevists	81
6.- Zonificació	83

PROPIETATS

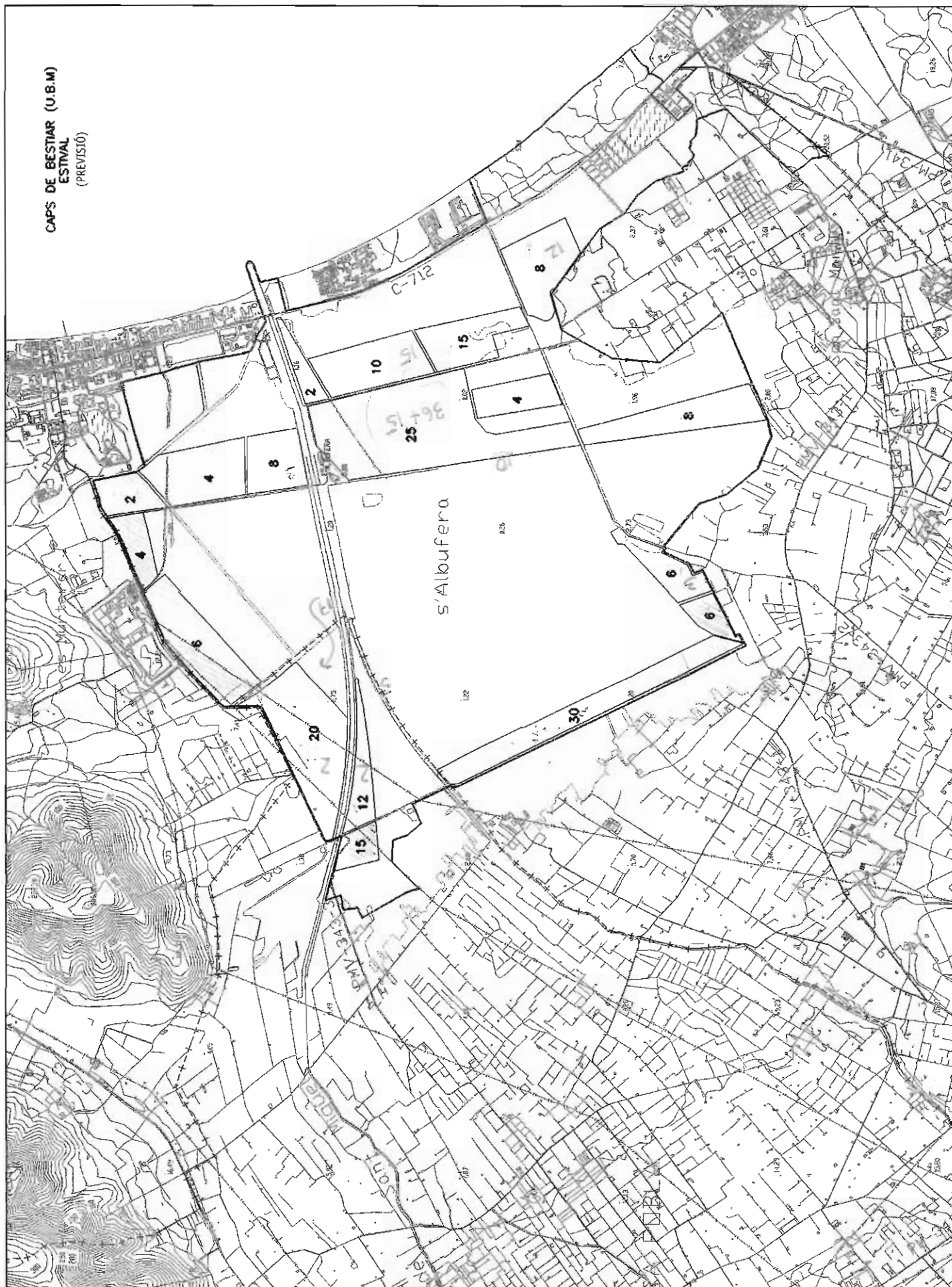
	PRIVADA
	CAIB/ESTAT
	CONVENIDA

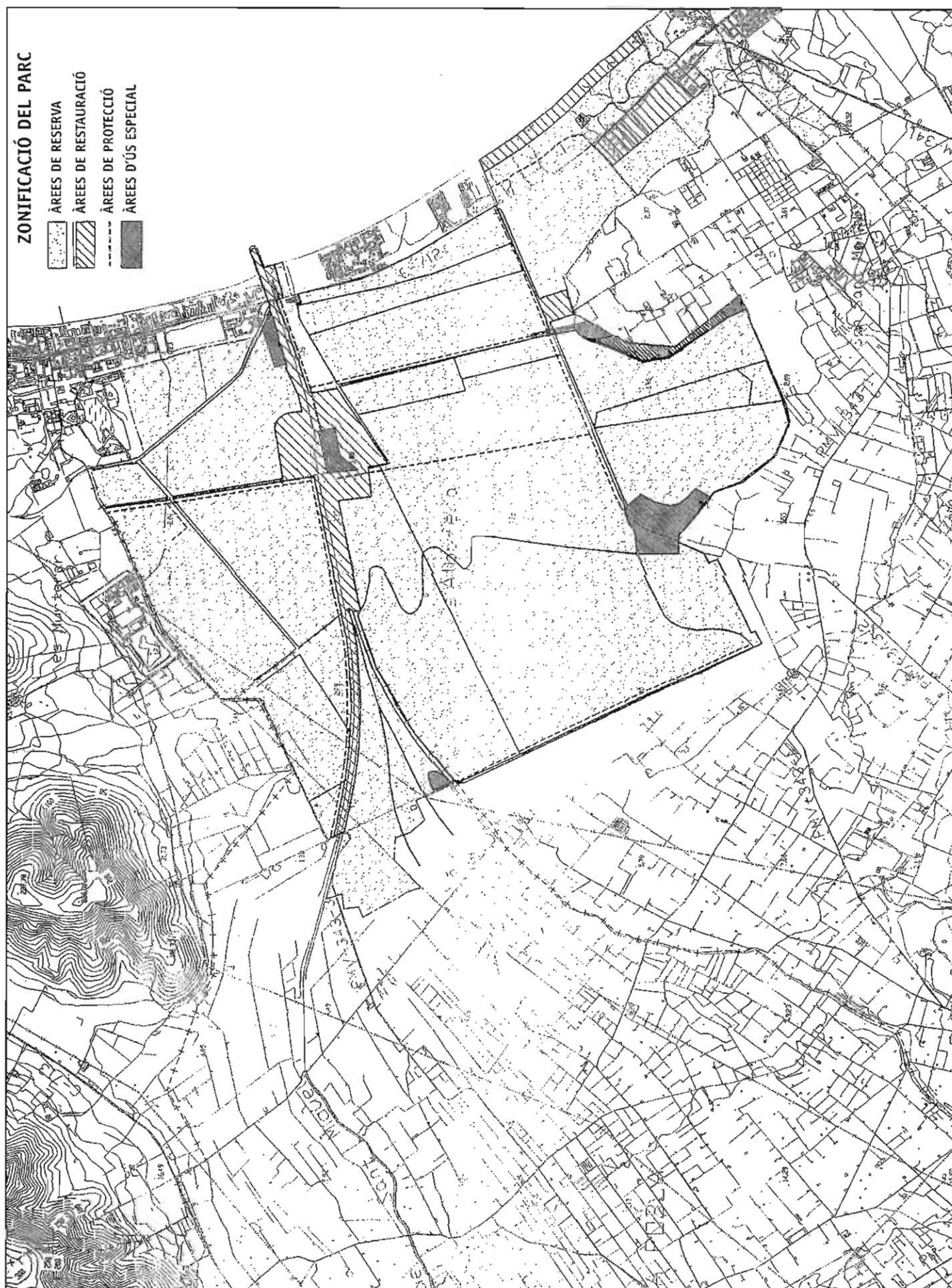

	PASTURAT	CONRAT

CAPS DE BESTIAR (U.B.M)
ESTIVAL
(PREVISIÓ)

GOVERN BALEAR

Conselleria de Medi Ambient,
Ordenació del Territori i Litoral